Τὸ φύλλον Δραχμὲς 2 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2 1/2 πέννες

ΗΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 75. Ἑξάμηνος δραχ. 40. Τρίμηνος δραχ. 22.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατημ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΗΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 33ος *Ἐν Ἀθήναις, 4 Σεπτεμβρίου 1926* *Ἔτος 48ον.—Ἀριθ. 40*

ΤΟ ΣΙΔΕΡΕΝΙΟ ΧΕΡΙ

(Μυθιστόρημα ὑπὸ JULES CHANCEL)

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ἐκεῖ ἦταν καὶ τὸ σπίτι ὅπου βρισκόταν τώρα ὁ Φραγκίσκος φυλακισμένος ἀπὸ τὸν ψευτοφοιτητή, ποὺ θὰ ἦταν συνένοχος τοῦ Κοὺ-Σύ, ἴσως ἴσως καὶ συμμορίτης τοῦ Σιδερένιου Χεριοῦ.

Ἡ συνοικία ἦταν ἐπικίνδυνη, γιατὶ βασίλευαν ἐκεῖ οἱ θρησκευτικὲς προλήψεις καὶ τὸ μῖσος κατὰ τῶν ξένων. Καὶ γι' αὐτὸ ἴσως τὸ λόγο τὸ διάλεξε ὁ ἔξυπνος Κοὺ-Σύ.

Κοιτάζοντας τριγύρω του, ὁ Φραγκίσκος εἶδε ὅτι ἡ φυλακή του δὲν ἦταν ἐντελῶς σκοτεινή. Ἕνα θαμπὸ φῶς τὴ φώτιζε ἀπὸ ψηλά. Μάλιστα ἄκουγε ἀπὸ κεῖ καὶ τὰ βήματα τῶν διαβατῶν ποὺ περνοῦσαν στὸ πεζοδρόμιο, κι' ἔβλεπε καὶ τοὺς θαμποὺς ἦχους τῶν στὸ χῶμα τοῦ ὑπογείου.

Πρόσεξε καλύτερα κι' εἶδε ὅτι ὁ φεγγίτης ἦταν πολὺ στενὸς καὶ βρισκόταν ψηλὰ τέσσερα μέτρα ἀπὸ τὸ χῶμα. Ὥστε καμμιὰ σκέψη νὰ τὸ σκάσει ἀπὸ κεῖ... Τότε παρατήρησε ὅτι ἡ φυλακή του ἦταν γεμάτη ἀπὸ διάφορα ἀντικείμενα: παλιοχαρτόνια, δοχεῖα ἀπὸ μπογιὲς κι' ἄλλα πράγματα, ποὺ τὸ παιδὶ δὲ μποροῦσε νὰ τὰ διακρίνει καλά, γιατὶ ἦταν μισοσκόταδο. Ὡστόσο, ψάχνοντας στὸ σωρό, βρῆκε δυὸ-τρία μπαμπού, καὶ χάρηκε πολύ. Θὰ μποροῦσε ἴσως νὰ σκαρφαλώσει σ' αὐτὰ καὶ νὰ φτάσει ἕως τὸ φεγγίτη.

Ἀφοῦ δοκίμασε τρεῖς-τέσσερις φορές, τέλος κατάφερε νὰ σκαλώσει σὲ μιὰ τρύπα τοῦ τοίχου καὶ τότε εἶδε ὅτι μπροστὰ στὸ φεγγίτη ἦταν ἕνα εἶδος ξύλινου κουτιοῦ, ποὺ τοῦ ἐμπόδιζε ἐντελῶς τὴ θέα τοῦ δρόμου. Ἀφέθηκε ἀπελπισμένος νὰ πέσει καὶ τότε ἄκουσε, κάτω ἀπὸ τὰ παπούτσια του, νὰ σπάζουν γυαλιά.

Κοίταξε κάτω κι' εἶδε πὼς εἶχε πέσει πάνω σ' ἕνα κομμάτι ἀπὸ καθρέφτη. Τότε, σὰν παιδὶ ἐφευρέτη ποὺ ἦταν, σοφίστηκε νὰ χρησιμοποιήσει αὐτοὺς τοὺς καθρέφτες καὶ νὰ ἴδει, μὲ τὴ «διάθλαση τοῦ φωτός», ὅ,τι δὲ μποροῦσε νὰ ἴδει μὲ τὰ μάτια του. Διάλεξε δυὸ μεγαλούτσικα κομμάτια καὶ μὲ κίνδυνο νὰ πληγωθῆ, τὰ ἔβαλε στὸν κόρφο του καὶ σκαρφάλωσε ὡς τὸ παρατητήριό του. Τὰ τοποθέτησε στὸ κατάλληλο σημεῖο γυρτὰ καὶ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο μποροῦσε νὰ βλέπει ἀπὸ κάτω τί γινόταν στὸ δρόμο.

«Τὸ παιδὶ παρνὰ εὐκολα . . .» (Σελ. 318, στ. α').

Εἶδε τότε ὅτι κάμποσοι Ἀνναμίτες ἔφτιαναν ἀπὸ πεζοδρόμιο ἕνα χάρτινο σπιτάκι, μεγάλο σὰν ἕνα σεντούκι, προορισμένο βέβαια γιὰ κάποια κηδεία. Στὸ ἐσωτερικό του, οἱ Ἀνναμίτες τοποθετοῦσαν τραπέζια, καρέκλες, τέλος ἕνα ὁλάκερο μικροσκοπικὸ νοικοκυριό.

— Τί θαυμάσιο παιγνίδι! συλλογίστηκε ὁ Φραγκίσκος βλέποντας μὲ πόση φροντίδα ἀπόλιζαν οἱ Ἀνναμίτες τὸ ἔργο τους.

Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτούς, ποὺ θὰ ἦταν βέβαια ὁ πρωτομάστορας, κοίταζε ὁλοένα τὸ ρολόγι του, σὰν νὰ φοβόταν μήπως τὸ σπιτάκι δὲν θὰ ἦταν τελειωμένο στὴν ὡρισμένη ὥρα, καὶ πίεζε τοὺς ἐργάτες νὰ τὸ βιάσουν.

Τὸ θέαμα ἦταν πολὺ περίεργο καὶ σὲ κάθε ἄλλη περίσταση θὰ διεσκέδαζε τὸ Φραγκίσκο. Μὰ ἐκεῖνος, ἀπασχολημένος πάντα ἀπὸ τὴ φροντίδα νὰ βρῆ τρόπο νὰ τὸ σκάσει, κοίταζε ξαφνικὰ ἕνα σχοινὶ μ' ἕνα γάντζο στὴν ἄκρη, ποὺ κρεμόταν ἀκριβῶς μπροστὰ στὸ φεγγίτη.

«—Ἂν μποροῦσα νὰ τὸπιανα αὐτὸ τὸ σχοινί, ἴσως θὰ τὰ κατάφερνα νὰ περάσω ἀπὸ τὰ κάγγελα. Πρέπει ὅμως νὰ χαλάσω καὶ τὴν κάσσα, ποὺ κλείνει τὸ φεγγίτη.»

Μ' ἕνα σύρμα κατάφερε νὰ τραβήξει τὸ σχοινὶ πρὸς τὸ μέρος του. Ὕστερα ἄρχισε νὰ κουνᾶ μὲ ὅλα του τὰ δυνατὰ τὴν κάσσα, ὥς ποὺ τὴν ἔκαμε νὰ τρικλίζει στὰ θεμέλια της. Ὕστερ' ἀπὸ προσπάθειες μιᾶς ὥρας, κατάφερε τέλος νὰ τὴν ρίξη κάτω μὲ μεγάλο κρότο. Σκαρφάλωσε τότε στὸ μπαμποὺ καὶ κρεμάστηκε μὲ τὴ ράχη στὸ φεγγίτη. Μποροῦσε τώρα νὰ βλέπει τί γινόταν ἔξω, δί-

χως νάχει τὴν ἀνάγκη τοῦ καθρέφτη.

— Ἀρκεῖ νὰ μὴν ἀκούσαν ἔξω τὸν κρότο τῆς κάσσας! ψιθύρισε μὲ τρόμο.

Μὲ τὴν πρώτη ματιὰ ποὺ ἔρριξε ἔξω, ἡσύχασε, Ὄχι μόνο δὲν εἶχαν ἀκούσει τίποτα οἱ Ἀνναμίτες ἐργάτες, ἀλλὰ καὶ φαίνονταν σὰ νὰ εἶχαν τελειώσει τὴ δουλειά τους καὶ νὰ ἑτοιμάζονταν νὰ φύγουν.

— Ὥραία! Αὐτὴ τὴ φορὰ εἶμαι τυχερός! ἔκαμε τὸ παιδί.

Ὕστερ' ἀπὸ λίγα λεπτά, ὁ δρόμος εἶχε ἐρημωθεῖ. Οἱ ἐργάτες πήγαιναν νὰ πλαγιάσουν. Ἦταν καιρός, γιατὶ ἄρχιζε νὰ χαράζει. Ὁ Φραγκίσκος κατάλαβε ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ χάνει καιρό. Ἔβγαλε τὸ χέρι, πιάστηκε ἀπὸ τὸ σχοινί, ἔμπασε τὸ κεφάλι του καὶ τὸ πάνω μέρος τοῦ κορμιοῦ του ἀνάμεσα στὰ δυὸ σιδερένια κάγκελα καὶ τράβηξε μ' ὅλα του τὰ δυνατὰ τὸ σχοινί.

Εὐτυχῶς εἶναι λεπτοκαμωμένο παιδὶ καὶ περνᾶ εὔκολα ἀπὸ τὰ κάγκελα μὲ λίγα μόνο γδαρσίματα στὴ ράχη. Νίκη! Βρίσκεται ἐλεύθερος, στὸ δρόμο!

Ἑτοιμάζεται νὰ ὁρμήσει μὲ ὅλη του τὴ γλιγγοράδα γιὰ νὰ φτάσει μιὰ ὥρα νωρίτερα στὴ γαλλικὴ συνοικία, μὰ ξάφνικὰ σταματᾶ καὶ κρύβεται πίσω ἀπὸ τὸ χάρτινο σπίτι, ποὺ εἶχε μείνει ἀκόμη στὸ πεζοδρόμιο. Εἶχε διακρίνει ἕναν Ἀνναμίτη ποὺ σεργιανίζει ἐκεῖ δὰ κι' ἐπιθεωρεῖ τὴν ἐργασία ποὺ ἔχει ἑτοιμαστεῖ. Πιὸ κεῖ, ἄλλος Ἀνναμίτης, φαίνεται κι' αὐτὸς σὰ νὰ φρουρεῖ τὴ φυλακή του. Ὁρισμένως εἶναι κι' αὐτοὶ συνομώτες καὶ τὸν προσέχουν μὴ τὸ σκάσει.

Τώρα τί νὰ κάμει; Μπροστά του εἶναι τὸ χάρτινο σπίτι μὲ τὴν πόρτα του ἀνοιχτή.

— Νὰ μπῶ ἐδῶ μέσα, συλλογίζεται ὁ Φραγκίσκος καὶ νὰ περιμένω τὴν κατάλληλη στιγμὴ νὰ τὸ σκάσω; Οἱ φρουροὶ αὐτοὶ κάποτε θὰ κουραστοῦν καὶ θὰ φύγουν, τί εὐχή!

Κάθε ἄλλο. Οἱ Ἀνναμίτες σεργιανοῦσαν ὁλόενα καὶ πιὸ κοντά. Ἠμέρωσε καὶ φώτισε ἀπότομα, ὅπως γίνεται σ' αὐτὲς τὶς χῶρες. Ἕνα σωρὸ ἰθαγενεῖς μαζεύτηκαν τριγύρω σ' ἕναν ἀσπροφορεμένο, ποὺ εἶχε στὸ κεφάλι ἕνα στεφάνι ἀπὸ καλάμια καὶ στὴ ράχη ἕνα μανδύα ἀπὸ ψάθα. Εἶναι γιὸς τοῦ μακαρίτη, ποὺ ἔρχεται, μαζὶ μὲ τοὺς φίλους καὶ τοὺς συγγενεῖς νὰ παραλάβει τὸ χάρτινο σπίτι τοῦ νεκροῦ καὶ νὰ τὸ πάει στὸ κοιμητήρι.

Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν ἄσπρη φορεσιά, ἀφοῦ κοίταξε καὶ θαύμασε μιὰ στιγμὴ τὸ χάρτινο σπίτι, ἔβγαλε τὸ πορτοφόλι του, πλήρωσε τὸν ἔμπορο κι' ἔκαμε νόημα στοὺς ἀνθρώπους του νὰ τὸ σηκώσουν. Ἐκεῖνοι τὸ σήκωσαν, μαζὶ μὲ τὸ Φραγκίσκο, ποὺ ἦταν ζαρωμένος μέσα καὶ δὲν εἶχε βρεῖ εὐκαιρία νὰ βγεῖ, καὶ τὸ φόρτωσαν πάνω σ' ἕνα φορετό.

Ἡ θέση τοῦ φίλου μας τώρα γινόταν πολὺ δύσκολη. Ὅσο ἐνοιώθε νὰ τὸν μεταφέρουν οἱ ἰθαγενεῖς πάνω στοὺς ὤμους των, συλλογιζόταν τί τέλος θὰ περνοῦσε ἡ παράξενη αὐτὴ περιπέτεια. Οἱ ἀχθοφόροι ἔστριψαν ξαφνικά, πέρασαν κάτω ἀπὸ μιὰ μεγάλη πόλη καὶ σταμάτησαν. Τὸν ἀπόθεσαν χάμω. Ἀπὸ μιὰ τρύπιτσα, ποὺ ἔκαμε στὸ χαρτί, εἶδε ὅτι βρισκόταν μέσα σ' ἕνα Ἀνναμιτικὸ κοιμητήρι. Μέσα σὲ τόσον κόσμο, βέβαια δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ πεταχτεῖ ἔξω καὶ νὰ τὸ σκάσει.

Ἄρχισαν ὕμνοι καὶ ψαλμῳδίες. Ὁ Φραγκίσκος δὲν κάνει βῆμα ἀπὸ τὴ θέση του καὶ περιμένει νὰ τελειώσει ἡ νεκρώσιμη ἀκολουθία, νὰ φύγουν οἱ «λυπημένοι» καὶ ν' ἀφήσουν τὸ σπιτάκι στὸν τάφο, ὅπως ἀφήνουν στοὺς τόπους μας τ' ἄνθη καὶ τοὺς στεφάνους. Βλέπετε, τὸ παιδὶ δὲν ἤξερε τὰ ἀνναμιτικὰ ἔθιμα.

Καὶ νά, ἕνας ἰθαγενὴς προχωρεῖ πρὸς τὸ σπιτάκι μ' ἕναν δαυλὸ ἀναμμένο στὸ χέρι. Πλησιάζει τὸ δαυλὸ κι' εὐθὺς τὸ σπιτάκι παίρνει φωτιά. Τὸ παιδὶ σὲ λίγο βρίσκεται μέσα στὶς φλόγες, τὰ ροῦχα του εἶν' ἕτοιμα νὰ πιάσουν.

Τί νὰ κάμει, νὰ καθίσει ἐκεῖ, νὰ ψηθεῖ σὰ γουρουνόπουλο; Ὄχι. Δίνει μιὰ καὶ πετάγεται ἔξω ἀπὸ τὶς φλόγες. Τότε ἀκολούθησε σωστὸ πανδαιμόνιο. Ὅλοι οἱ Ἀνναμίτες ἄρχισαν τὰ ξεφωνητὰ κι' ἔτρεχαν ἐδῶ καὶ κεῖ σὰν τρελλοί, νομίζοντας ὅτι κάποιο πνεῦμα πετάχτηκε τὴν ἐπίσημη αὐτὴ στιγμή. Μὰ κι' ὁ Φραγκίσκος δὲν τὰ χάνει. Ἀρχίζει νὰ τρέχει μὲ ὅλα του τὰ δυνατά, πηδώντας πάνω ἀπὸ τοὺς τάφους. Κανεὶς δὲν τὸν κυνηγᾶ. Μὰ ἀπὸ τὴν πολλή του βία, σκοντάφτει καὶ πέφτει μέσα σ' ἕναν νεοσκαμμένο λάκκο.

Σηκώνεται καὶ τρέχει πάλι. Μὰ οἱ Ἀνναμίτες τώρα ἔχουν ἀνοίξει τὰ μάτια τους. Τὰ πνεύματα κι' οἱ ὀπτασίες, βλέπετε, δὲ σκοντάφτουν. Ἄλλωστε, στὸ μεταξύ, πρόφτασαν νὰ βεβαιωθοῦν ὅτι δὲν ἦταν παρὰ ἕνα παιδὶ φτωχὸ καὶ κουρελιασμένο. Τότε ἄρχισαν τὸ κυνηγητό. Πέντ' ἕξη ἐπιασαν τὴν πόρτα, κι' ἄλλοι ὁρμήσαν νὰ πιάσουν τὸ παιδί. Ἀ, δὲ θὰ καλοπερνοῦσε βέβαια ὁ Φραγκίσκος μας!

Μὰ τότε μπαίνει στὴ μέση ἕνας ἄνθρωπος καὶ μπροστά του ὅλοι ὑποκλίνονται μὲ σεβασμό. Εἶναι ὁ Τόγκ-Ντόκ, ὁ Ἀνναμίτης ἄρχοντας. Αὐτὸς διέταξε νὰ πιάσουν δυὸ τὸ παιδὶ καὶ νὰ τὸ πάνε στὸ γειτονικὸ ἀστυνομικὸ τμῆμα.

Ὕστερ' ἀπὸ ἕνα τέταρτο, ὁ Φραγκίσκος ἄκουγε καὶ πάλι τὸ δυσάρεστο ἦχο τοῦ σύρτη μιᾶς καινούριας φυλακῆς ὅπου τὸν ἔκλειναν. Ἦταν καὶ πάλι φυλακισμένος Μ' ὅλες τὶς ὑπεράνθρωπες προσπάθειές του, δὲν κατόρθωσε ἄλλο, ἀπὸ τὸ νὰ ἀλλάξει φυλακή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Καὶ πάλι τὸ φύλλο τοῦ λωτοῦ.

Ὁ Φραγκίσκος περιμένει στὸ διάδρομο, νἀρθῆ ἡ σειρά του νὰ τὸν πάνε στὸν ἀνακριτή. Ἀ, δὲν εἶχε καὶ πολὺ καλὸ παρουσιαστικὸ ὁ καϊμένος ὁ φίλος μας. Καθὼς ἦταν πεσμένος στὸν μπάγκο, ἀνάμεσα σὲ δυὸ φρουροὺς, δικαιολογοῦσε ἐντελῶς τὰ δύσπιστα βλέμματα ποὺ τοὔρριχναν ὅσοι περνοῦσαν μπροστά του.

Μὰ τὸ παιδὶ λίγο τὸνοιαζε γι' αὐτά. Ἤξερε ὅτι σὲ λίγην ὥρα θὰ βρισκόταν μπροστὰ σ' ἕνα γάλλο δικαστή ποὺ θὰ τὸν δίκαζε μαζὶ μ' ἕναν Ἀνναμίτη, ἐπειδὴ ἡ πράξη ποὺ εἶχε κάμει πρόσβαλλε Ἀνναμίτες. Ἔτσι ἦταν ὁ κανονισμός. Εἶχε πεποίθηση στὴν ἀθωότητά του καὶ δὲν ἀνησυχοῦσε καθόλου. Φανταζόταν ὅτι εὐθὺς μόλις θὰ ἐξιστοροῦσε στὸν ἀνακριτὴ τὶς περιπέτειές του, ἐκεῖνος ὄχι μόνο θὰ τὸν ἐλευθέρωνε, ἀλλὰ καὶ θὰ διοργάνωνε ἀμέσως ἐκστρατεία κατὰ τοῦ Σιδερένου Χεριοῦ. Κι' ἔτσι περίμενε μὲ ἡσυχία τὴ σειρά του.

Εἴπαμε ὅτι τὸ παρουσιαστικὸ τοῦ παιδιοῦ δὲν γεννοῦσε καλὴ ἐμπιστοσύνη. Ὁ ὑπάλληλος ἄρχισε νὰ τὸν ἀνακρίνει μὲ ὕφος ἀρκετὰ ἄγριο.

Μὰ ὁ Φραγκίσκος δὲν τάχασε; ἀπάντησε ψύχραιμα στὶς ἐρωτήσεις ποὺ τοῦ ἔκαναν: πῶς λεγόταν, τί ἡλικία εἶχε, ἀπὸ πότε ἦταν στὴν Ἰνδοκίνα, ποὺ βρισκόνταν οἱ γονεῖς του. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς αὐτή, τὰ πράγματα πῆραν κακὸ δρόμο. Ὅταν ἄρχισε νὰ λέει γιὰ τὸ μηχάνημα, γιὰ τοὺς θησαυροὺς τοῦ Ἀγκόρ, γιὰ τὸ Βοθμαγκό, οἱ δύο ὑπάλληλοι, κι' ὁ Γάλλος κι' ὁ Ἀνναμίτης ζάρωσαν τὰ φρύδια τους.

— Νὰ σοῦ πῶ, παιδάκι μου! φώναξε ὁ πρῶτος. Σκοπεύεις νὰ μᾶς ἀποκοιμήσεις ὀρθοὺς μὲ τὰ παραμύθια σου; Ἂν σοῦστριψε, νὰ σὲ στείλω στὸ ντούς. Ἂν κάνεις τὸν παλαβό, νὰ σὲ χώσω στὴ φυλακή, νὰ σὲ μάθω ὅτι αὐτὰ δὲν περνᾶνε σὲ μᾶς.

Ὁ Φραγκίσκος ἔμεινε ἀποσβολωμένος. Δὲν ἔβρισκε λέξεις γιὰ νὰ διαμαρτυρηθῆ γιὰ τάδικα λόγια τοῦ ἀνακριτῆ. Ἡ σιωπὴ αὐτὴ παρεξηγήθηκε ἀπὸ τὸν ὑπάλληλο.

— Δὲ μοῦ λὲς τώρα, τὸν ρώτησε, πῶς σοῦ κατέβηκε νὰ χωθεῖς στὰ χάρτινο σπίτι τῶν ἰθαγενῶν, ποὺ ἔμελλε νὰ καῆ, σύμφωνα μὲ τὰ θρησκευτικὰ ἔθιμα;

— Τόκαμα γιὰ νὰ κρυφτῶ, ἀπάντησε τὸ π... ἀ! Ἕνας ἐχθρός μου, μέλος τῆς συμμορίας τοῦ Σιδερένιου Χεριοῦ, μὲ εἶχε φυλακισμένον σ' ἕνα ὑπόγειο. Τόσκασα ἀπὸ κεῖ καὶ, γιὰ νὰ

μὴ μὲ ξαναπιάσουν, μπῆκα στὸ χάρτινο σπίτι. Ποὺ τόξερα ἐγὼ πὼς ἦταν ἔθιμο νὰ τὸ κάψουν;

Οἱ δυὸ ὑπάλληλοι κοιτάχτηκαν. Ὁ Γάλλος σήκωσε τοὺς ὤμους.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΙ ΤΗΣ ΟΡΤΑΝΣΙΑΣ

Τὰ κοριτσάκια ἔχουν μιὰ φυσικὴ ἐπιθυμία νὰ μαζέψουν τὰ λουλούδια καὶ τάστρα. Μὰ τάστρα δὲ μαζεύονται καὶ διδάσκουν στὰ κοριτσάκια ὅτι ὑπάρχουν σ' αὐτὸν τὸν κόσμο ἐπιθυμίες ποὺ ποτὲ δὲν ἱκανοποιοῦνται.

Ἡ δεσποινίδα Μαρία πῆγε στὸ πάρκο μαζὶ μὲ τὴ γκουβερνάντα της. Ἀπάντησαν ἕνα παρτέρι μὲ ὀρτανσίες κι' ἡ Μαρία εἶδε ὅτι τὰ λουλούδια τῆς ὀρτανσίας εἶναι ὡραῖα. Γι' αὐτὸ ἔκοψ' ἕνα. Ἦταν κάτι πολὺ δύσκολο. Τράβηξε τὸ φυτὸ καὶ μὲ τὰ δυὸ της χέρια καὶ κινδύνεψε νὰ πέσῃ χάμω καθιστή, ὅταν ὁ κορμὸς τοῦ λουλουδιοῦ κόπηκε. Γι' αὐτὸ περηφανεύεται γιὰ ὅ,τι κατόρθωσε.

Εἶναι πολὺ εὐχαριστημένη, γιατὶ τὸ λουλούδι εἶναι κάτι θαυμάσιο: μιὰ σφαῖρα ἀπὸ τριφερὸ ρὸζ χρῶμα, ἀνακατεμμένο μὲ μπλέ. Εἶν' ἕνα λουλούδι ποὺ τὸ ἀποτελοῦν ἄφθονα μικρὰ λουλούδια. Μὰ ἡ γκουβερνάντα τὸ εἶδε: τρέχει μιὰ καὶ δυό. Πιάνει τὴ Μαρία ἀπὸ τὸ μπράτσο. Μαλώνει, φωνάζει, εἶναι τρομερή. Ἡ δεσποινίδα Μαρία κοιτάζει ἔκπληκτη, καὶ μέσα στὴ σασπισμένη ψυχούλα της, συλλογιέται. Ἡ μικρή της συνείδηση, συνείδηση τεσσάρων χρόνων, μένει ἀθῶα ἀνάμεσα σὲ ἔγκλημα καὶ στὴν τιμωρία του. Ἡ γκουβερνάντα τὴ βάζει τιμωρία, ὄχι σὲ σκοτεινὸ δωμάτιο, ἀλλὰ κάτω ἀπὸ μιὰ μεγάλη καστανιά, στὸν ἥσκιο μιᾶς κινέζικης ὀμπρέλλας. Ἐκεῖ ἡ δεσποινίδα Μαρία, συλλογισμένη, ξαφνισμένη, κάθεται κι' ὀνειρεύεται. Μὲ τὸ λουλούδι της στὸ χέρι, κάτω ἀπὸ τὴν ὀμπρέλλα ποὺ ρίχνει τὶς ἀχτίνες της τριγύρω της, μοιάζει σὰν ἕνα μικρὸ παράξενο ἀγαλματάκι, ἕνα εἴδωλο.

Ἡ γκουβερνάντα εἶπε:

— Τώρα, δεσποινίς, δός μου αὐτὸ τὸ λουλούδι.

Μὰ ἡ Μαρία ἔσφιξε στὴ μικρή της γροθιὰ τὸ κοτσάνι τοῦ λουλουδιοῦ, τὰ μάγουλά της κοκκίνισαν καὶ τὸ μέτωπό της φούσκωσε, σὰ νὰ ἑτοιμαζόταν νὰ κλάψῃ. Ἡ γκουβερνάντα θέλησε νὰ προλάβει τὰ δάκρυα. Εἶπε:

— Σοῦ ἀπαγορεύω νὰ βάλῃς αὐτὸ τὸ λουλούδι στὸ στόμα σου. Ἂν παρακούσῃς, δεσποινίς, ὁ σκύλος σου ὁ Τοτὸς θἀρθῆ νὰ σοῦ φάει τ' αὐτιά.

Κι' ἀπομακρύνθηκε. Ἡ μικρὴ τιμωρημένη, ἀκίνητη, κοιτάζει γύρω της, βλέπει τὸν οὐρανὸ καὶ τὴ γῆ. Εἶναι μεγάλος ὁ οὐρανός, μεγάλη κι' ἡ γῆ κι' ὅλ' αὐτὰ μποροῦν νὰ διασκεδάσουν κάμποσην ὥρα ἕνα κοριτσάκι. Μὰ ἡ ὀρτανσία της τὴν ἀπασχολεῖ πιὸ πολύ. Εἶναι ὡραῖο λουλούδι καὶ λουλούδι ἀπαγορευμένο. Νὰ δυὸ λόγοι γιὰ νὰ τῆς ἀρέσῃ. Ἡ δεσποινίδα Μαρία συλλογίζεται:

— Ἕνα λουλούδι σὰν κι' αὐτό, πρέπει νἄχει ὡραία μυρωδιά.

Καὶ σιμώνει στὴ μύτη της τὴν ὀρτανσία. Πολεμᾶ νὰ μυρίσῃ, δὲν ἀκούει τίποτα. Δὲν ξέρει καὶ καλὰ-καλὰ νὰ μυρίζει τ' ἀρώματα: δὲν πάει πολὺς καιρός, ἀντὶ νὰ μυρίζει τὰ τριαντάφυλλα, τὰ φυσοῦσε. Δὲν πρέπει νὰ τὴν περιγελάσουμε γι' αὐτό. Ὅλα τὰ πράγματα δὲ μαθαίνονται μονομιᾶς. Πρῶτα-πρῶτα μαθαίνει κανεὶς νὰ πίνῃ τὸ γάλα. Ἀργότερα μαθαίνει νὰ μυρίζει τὰ λουλούδια: εἶναι κάτι λιγότερο χρήσιμο.

Μὰ κι' ἂν εἶχε καλὴ ὀσφρησι, σὰν τὴ μαμά της, πάλι δὲ θἄκουγε τίποτα. Ἡ ὀρτανσία δὲ μυρίζει. Μὰ ἡ δεσποινίδα Μαρία κάνει ἄλλες σκέψεις:

— Αὐτὸ τὸ λουλούδι μπορεῖ νἄναι γλυκὸ σὰ ζάχαρη.

Ἀνοίγει τὸ στόμα της τόσο, καὶ πάει νὰ φέρει τὸ λουλούδι στὰ χείλη της... Μιὰ φωνὴ ἀντηχεῖ:

— Γουάφ!

Εἶναι ὁ Τοτός, ὁ σκύλος, ποὺ πετάχτηκε ἀπὸ κάτι λουλούδια κι' ἤρθε καὶ στάθηκε μὲ ταῦτιὰ ὁλόρθα μπρὸς στὴ δεσποινίδα Μαρία. Ἡ γκουβερνάντα, κρυμμένη πίσω ἀπὸ τοὺς θάμνους, τὸν ἔστειλε. Κι' ἡ δεσποινίδα Μαρία μένει κατάπληκτη, ἀμίλητη.

(Anatole France) ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΚΙ' Η ΜΑΥΡΗ ΑΡΚΟΥΔΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΛΕ'.

— Ἡ Ἐλμίρα μου! ἡ γυναίκα μου! φωνάζει ὁ κ. Ταμίας ἀκούγοντας ἀπὸ τὸ στόμα τῆς Πελαγίας τὸ καὶ τό.

Κι' ἁρπάζει ἀμέσως ἀπ' τὰ χέρια ἑνὸς στρατιώτη τοῦ Μηχανικοῦ ἕνα μπαλτὰ καὶ τρέχει νὰ σώσῃ τὴ γυναῖκα του, — ἂν ἦταν καιρός, — ἀπ' τὴν ἀρκουδοβροχή.

Τὸν ἀκολουθεῖ, ξεφωνίζοντας ἀκόμα, ἡ Πελαγία:

— Προφτάσετε!... Προφτάστε τὴν καλή μου κυρία!.. Μπορεῖ νὰ μὴ

τὴν ἔφαγε ἀκόμα ὁλάκερη ἡ Ἀρκούδα!.. Κάτι νὰ τῆς γλυτώσουμε τουλάχιστο!.. Τὸ κεφάλι, ἕνα χέρι, ἕνα πόδι, ξέρω κι' ἐγώ;

Ὁρισμένως ἡ δύστυχη ἡ Πελαγία εἶχε παλαβώσει. Ὁ Φακὴς ὅμως, ποὺ τὰ εἶχε ἀκόμα σωστά, ψιθύρισε:

— Τώρα πιά; Οὔτε ρουθούνι ἀπὸ δαύτη δὲ θὰ βρῆτε!

Ξοπίσω τους, μὲ τὸ σπαθί τοῦ γυμνό, ἀκολουθεῖ ὁ ταγματάρχης Μπαμπούμας. Καὶ γιὰ νὰ ἐνθαρρύνῃ, νὰ ἐνθουσιάσῃ τοὺς στρατιώτες, ἀρχίζει νὰ τραγουδᾷ τὸν Ἐθνικὸ Ὕμνο:

Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν κόψη
Τοῦ σπαθιοῦ τὴν τρομερή...

καὶ μὲ τὸ σπαθί του κρατεῖ τὸ χρόνο.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΟΙ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΕΣ ΤΟΥ ΡΑΔΙΟ

Ἀγαπητοί μου,

ΜΙΑ μέρα,— θᾶναι τώρα δυὸ-τρια χρόνια,— ἀπάντησα ἕναν παλιό μου φίλο ποὺ εἶχα νὰ τὸν ἰδῶ καιρό, καὶ τὸν ρώτησα πῶς πάει στὰ μαθήματα ὁ γιός του, μαθητὴς τότε τοῦ Γυμνασίου.

— Λαμπρά, μοῦ εἶπε· στὰ Φυσικὰ μάλιστα εἶναι πρῶτος. Ἀλήθεια, νὰ σοῦ πῶ κι' ἕνα του κατόρθωμα;.. Μά, νὰ μὴν τἀκούσῃ κανείς...

Καὶ χαμηλώνοντας τὴ φωνή, ὁ φίλος μου μοῦ ἐμπιστεύθηκε πῶς ὁ γιός του, στὴν ταράτσα τοῦ σπιτιοῦ του, εἶχε καταφέρει μονάχος του μιὰ ἐγκατάσταση «ἀσυρμάτου», εἶχε κατασκευάσει δηλαδὴ ἕνα δέκτη ραδιοτηλεγραφίας καὶ μποροῦσε νὰ παίρνῃ τηλεγραφήματα καὶ νἀκούῃ κοντσέρτα καὶ διαλέξεις ἀπ' τὰ πέρατα τοῦ κόσμου.

— Ἀλήθεια; ἀπόρησα. Καὶ ποιὸς τὸν ἔμαθε;

— Ξέρω κι' ἐγώ; Μυστήριο! Οὔτε σὲ μένα δὲν εἶχε πεῖ τί θὰ κάνῃ. Μόνο μοῦ ζητοῦσε κάθε τόσο λεπτὰ γιὰ «κάτι τι ποὺ θὰ μοῦ ἄρεσε». Τοῦ ἔδινα, γιατὶ τοῦ εἶχα πάντα ἐμπιστοσύνη. (Ἄ, εἶναι θετικὸς ὁ γιός μου καὶ ἄμα λέει κάτι τι, τὸ κάνει). Καὶ τὸν ἔβλεπα ποὺ κουβαλοῦσε στὸ σπίτι «μυστηριωδῶς», σὰ συνομώτης, διάφορα πράγματα, γυάλινα, μετάλλινα, ξύλινα, ποὺ οὔτε ρωτοῦσα τί εἶναι. Μοῦ ἔλεγαν πῶς μ' αὐτὰ παιδευόταν ὅλο τὸ καλοκαίρι στὴν ταράτσα. «Ἀφῆστε τον, τοὺς ἔλεγα, νὰ ἰδοῦμε. Καὶ μιὰ μέρα, εἴδαμε, φίλε μου, τὸ θαῦμα. Μᾶς ἀνέβασε στὴν ταράτσα, μᾶς ἀποκάλυψε τὸ δέκτη του, — σωστὰ ἀποκαλυπτήρια, — καὶ μᾶς ἔκαμε νἀκούσουμε ὅλους τοὺς κρότους τῶν «ἐρτσιανῶν κυμάτων» καὶ νὰ ἰδοῦμε ὅλες τὶς λάμψεις... Ἀλλά, σὲ παρακαλῶ, μεταξύ μας. Μὴν πῇς σὲ κανένα τίποτα, γιατὶ δὲν ἐπιτρέπονται οἱ ἰδιωτικοὶ δέκτες. Πληρώνει κανεὶς πρόστιμο καὶ πάει φυλακή. Παίρνουν, βλέπεις, καὶ εἰδήσεις ποὺ ἡ Κυβέρνηση τὶς θέλει μόνο γιὰ τὸν ἑαυτό της... Ὤ, νἄξερες πόσα τέτοια μυστικὰ συλλαμβάνει μὲ τὸ μηχάνημά του ὁ κατέργαρος ὁ γιός μου! Τὰ λέει ὅμως; δὲν τὰ λέει κι' αὐτὸς σὲ κανένα. Μᾶς κάνει τὸν καμπόσο, ὅπως τὸν κάνουν ὅλοι ὅσοι ξέρουν κάτι περισσότερο ἀπὸ μᾶς.

Αὐτὰ τὰ ἐκπληκτικὰ μοῦ εἶπε κείνη τὴν ἡμέρα γιὰ τὸ γιό του ὁ φίλος μου. Κράτησα τὸ μυστικό, δὲν εἶπα σὲ κανένα τίποτα καὶ σὲ λίγο τὸ εἶχα ξεχάσει. Δὲν τὸ ξαναθυμήθηκα παρὰ τὸν περασμένο χειμῶνα, τὴν ἡμέρα τῆς γιορτῆς μου, ὅταν ἕνας ἄλλος φίλος μοῦ ἔφερε στὸ σπίτι ἕνα δέκτη τοῦ ραδιὸ καὶ μ' ἔκαμε νἀκούσω, μέσα στὸ γραφεῖο μου, κοντσέρτα ἀπὸ τὴ Ρώμη κι' ἀπὸ τὸ Λονδῖνο. Θυμᾶστε ποὺ σᾶς διηγήθηκα τότε αὐτὴ τὴν ἱστορία. Νά, εἶπα μὲ τὸ νοῦ μου, κάτι τέτοιο θὰ κατασκεύασε στὴν ταράτσα τοῦ σπιτιοῦ του κι' ὁ γιὸς ἐκείνου τοῦ φίλου μου. Ἔ, δὲν θᾶταν καὶ τόσο δύσκολο. Αὐτὰ τὰ «ἠλεκτρικὰ εἴδη» ὑπάρχουν κι' ἐδῶ: σύρματα, στῆλες, λυχνίες. Μπορεῖ νὰ τἀγοράζῃ κανεὶς καὶ φτάνει νὰ ξέρῃ γιὰ νὰ τὰ συναρμολογῇ. Ἄμα ἔχει μάλιστα «κλίση» στὰ Φυσικά. Γιατὶ καὶ τί γίνεται στὸν κόσμο χωρὶς κλίση; Τίποτα! οὔτε αὐτοσχέδιοι στίχοι, οὔτε αὐτοσχέδιοι δέκτες τοῦ ραδιό...

Καὶ πάλι δὲν εἶπα τίποτα, καὶ πάλι ξέχασα τὸ μυστικό. Προχθὲς ὅμως, γιὰ δεύτερη φορά, τὸ ξαναθυμήθηκα. Κι' εἶδα ἀκόμα πῶς δὲν εἶναι πιὰ μυστικό. Δὲν ἀπαγορεύονται δηλαδὴ οἱ ἰδιωτικοὶ δέκτες ἀσυρμάτου, ραδιοτηλεγραφίας. Καθένας μπορεῖ νἀγοράζῃ, νὰ προμηθεύεται, νὰ κατασκευάζῃ, νὰ σκαρώνῃ, νὰ στήνῃ, νἀκούῃ, νὰ παίρνῃ. Κι' οἱ κατασκευαστὲς σὰν τὸ γιὸ τοῦ φίλου μου, οἱ ἐρασιτέχνες τοῦ ραδιό, στὰς Ἀθήνας εἶναι σήμερα τόσο πολλοί, ὥστε ἀποτελοῦν σωματεῖο, σύλλογο, συντεχνία. Δὲν ἀστειεύομαι καθόλου. Τὸ εἶδα στὴν ἐφημερίδα, σ' ἕνα ἄρθρο μὲ τὴν ὑπογραφὴ τοῦ ἐπιτίμου νὰ ποῦμε προέδρου, ἑνὸς φυσικοῦ,—δὲν θυμοῦμαι τώρα τὄνομά του, — ποὺ διευθύνει καὶ τὸ Ἐργαστήριο Φυσικῆς στὸ Πανεπιστήμιο.

Αὐτὸς μᾶς δίνει ὅλες τὶς σχετικὲς πληροφορίες. Ἐννοεῖται ὅτι οἱ περισσότεροι ἐρασιτέχνες τοῦ ραδιὸ εἶναι νέοι, παιδιά, μαθητές, φοιτητές, νεαροὶ ὑπάλληλοι καὶ νεαροὶ ἐργάτες. Κι' ὁ προστάτης τους ἐπαινεῖ τὸ μεγάλο ζῆλο ποὺ δείχνουν καὶ τὰ θαύματα ποὺ κάνουν μὲ τὸ ζῆλο αὐτό. Προσθέτει ἀκόμα ὅτι ἡ Κυβέρνηση σήκωσε τὰ ἐμπόδια ποὺ ἀπαντοῦσαν πρωτύτερα οἱ ἐρασιτέχνες. Ὥστε τώρα αὐτοὶ μποροῦν νὰ ἐργάζονται φανερά, νὰ βοηθοῦνται μεταξύ τους χωρὶς κανένα φόβο... προδοσίας, καὶ νὰ προσκαλοῦν τοὺς φίλους τους ὁλόγυρα στὶς μαγικές τους ἐγκαταστάσεις, γιὰ νἀκοῦνε κεῖνα τὰ πράμματα καὶ θάμματα.

Φαντάζομαι λοιπὸν σὲ πόσα σπίτια, στὰς Ἀθήνας, γίνεται τώρα αὐτὸ τὸ γλέντι. Καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια ἀξίζει τὸν κόπο, — ὅσον κόπο, ὅση φασαρία κι' ὅσο ἔξοδο κι' ἂν ἔχει. Κρῖμα νὰ μὴν εἶμαι παιδί, γιὰ νὰ ἐπιχειρήσω κι' ἐγὼ νὰ κατασκευάσω ἕνα δέκτη καὶ νὰ γίνω μέλος τοῦ συλλόγου τῶν Ἐρασιτεχνῶν τοῦ ραδιό! Θὰ εὐδοκιμοῦσα. Γιατί, ὅταν ἤμουν στὴν ἡλικία σας, εἶχα κι' ἐγὼ κλίση στὰ Φυσικὰ καὶ πολλὰ ὄργανα τῆς Φυσικῆς τὰ εἶχα κατασκευάσει μονάχος μου, *ἐκ τῶν ἐνόντων*: ἕνα ἠλεκτροφόρο τοῦ Βόλτα, ποὺ μοῦ ἔδινε ἀρκετὸ ἠλεκτρισμὸ μιὰ λουγδουνικὴ λάγηνο ποὺ τὴν ἐγέμιζα μὲ τὸ ἠλεκτροφόρο μου· μιὰ σπινθηροβολοῦσα ράβδο καὶ καθεξῆς. Κάποτε μάλιστα εἶχα ἰδρύσει καὶ τηλέγραφο,— τηλέφωνο μᾶλλον,—ἀπὸ τὸ σπίτι μας ὡς τὸ σπίτι ἑνὸς φίλου μου μὲ ἀκουστικοὺς ἀπὸ καλάμι καὶ μὲ σύρμα... μεταξωτό. Ἀλλὰ τί περισσότερο νἄκανα; στὸν καιρό μου, βλέπετε, δὲν ἦταν ἀκόμα οἱ μεγάλες καὶ θαυμαστὲς αὐτὲς ἐφευρέσεις. Ἄγνωστο ἀκόμα καὶ τὸ ράδιο. Κι' οὔτε κανένας «πομπὸς» στὸν Πύργο τοῦ Eiffel ποὺ νὰ σᾶς ἐπιτρέπῃ νὰ στήνεται ἐδῶ μιὰ κεραία καὶ νἀκοῦτε, νὰ παίρνετε ὅλου τοῦ κόσμου τὰ μυστικά...

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΤΖΑΚ

[Μυθιστόρημα ALPHONSE DAUDET, διασκευασμένο γιὰ τὴν «Διάπλασι» ἀπὸ τὸν κ. Γρ. Ξενόπουλο].

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Θὰ καθόταν ἐκεῖ μῆνες νὰ ξεσηκώνῃ τὰ σχέδια. Ποιὸς ξέρει! Μὲ τὴν ἐργασία, μποροῦσε σιγὰ σιγὰ νὰ ξεχάσει τὶς παλιές του συνήθειες, ὅταν μάλιστα δὲν θᾶχε κεῖ τοὺς κακοὺς φίλους ποὺ τὸν παρέσυραν στὴ Νάντη.

Πάλι ὅμως,— συλλογιζόνταν οἱ γυναῖκες μὲ ἀνησυχία, — δὲν μποροῦσε νὰ πηγαίνῃ καὶ μονάχος του; Ἕνας νέος ποὺ βγῆκε μιὰ φορὰ ἀπ' τὸν ἴσιο δρόμο, ξαναγυρίζει τόσο δύσκολα!...

Γ'.

Οἱ μηχανές.

«Κωστανούλες—Ἐτιόλ.

«Δὲν εἶμ' εὐχαριστημένη ἀπὸ σένα, ἀγαπητό μου παιδί. Ὁ κ. Ρουντὶκ γράφει στὸν ἀδελφό του πῶς ἕνα χρόνο τώρα ποὺ ἔχεις στὸ Ἰντρέ, δὲν ἔκαμες τὴν παραμικρὴ πρόοδο καὶ πῶς δὲν εἶσαι γιὰ σιδηρουργός. Ἂν καὶ γράφει τόσα ἄλλα καλὰ γιὰ σένα, — γιὰ τὴ συμπεριφορά σου, τὴ φροντιμάδα σου, τὴν καλή σου ἀνατροφή, — μπορεῖς νὰ φανταισθῆς πόσο μᾶς λύπησε τὸ γράμμα του. Ἀφοῦ δὲν πᾶς μπροστὰ μ' ὅλες τὶς καλὲς διαθέσεις ποὺ δείχνουν γιὰ σένα οἱ προϊστάμενοί σου, θὰ πεῖ πῶς δὲν ἐργάζεσαι μὲ θέληση, μὲ ζῆλο.

«Οἱ φίλοι μας εἶναι πολὺ δυσαρεστημένοι γι' αὐτὸ καὶ μοῦ κακοφαίνεται νὰ τοὺς ἀκούω νὰ λένε πῶς ὁ γιός μου δὲν κάνει τὸ χρέος του. Ὁ κ. Ρουντὶκ γράφει ἀκόμα πῶς δὲν σὲ σηκώνει ὁ ἀέρας τοῦ σιδηρουργείου, πῶς βήχεις πολὺ καὶ πῶς εἶσαι τόσο χλωμὸς κι' ἀδύνατος ποὺ σὲ λυποῦνται.

Αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ τὸ ἐξηγήσω, ἀφοῦ ὅλοι ἐδῶ ἔλεγαν πῶς εἶσαι γερὸ παιδί. Μὴν εἶναι στὴ μέση καὶ κάποια τεμπελιά; Μὴν κάνεις πῶς παρακουράζεσαι γιὰ νὰ μὴ σοῦ δίνουν πολλὴ ἐργασία;... Ἀλλὰ ὄχι, δὲν τὸ πιστεύω. Ὁ Τζὰκ μου δὲν ξέρει τέτοιες πονηριές. Ὑποθέτω μᾶλλον πῶς δὲν θὰ φυλάγεσαι, πῶς θὰ βγαίνῃς τὸ βράδυ χωρὶς ἐπανωφόρι, ἢ θὰ ξεχνᾶς τὴ νύχτα τὸ παράθυρό σου ἀνοιχτό, ἢ δὲν θὰ τυλίγεις τὸ λαιμό σου μὲ τὸ φουλάρι ποὺ σοῦ ἔστειλα. Κάνεις ἄσχημα, παιδί μου. Πρῶτ' ἀπ' ὅλα πρέπει νὰ κοιτᾷς τὴν ὑγεία σου. Ἔχεις ἀνάγκη ἀπ' ὅλη τὴ δύναμη σου. Ὅταν εἶσαι καλά, θὰ ἐργάζεσαι καὶ καλά.

«Τὸ ξέρω, ἡ ἐργασία σου δὲν εἶναι τόσο εὔκολη· πιὸ εὐχάριστα θὰ σοῦ ἦταν νὰ γυρίζῃς στὸ δάσος ἢ νὰ τρέχῃς μὲ τἀμάξι τοῦ κ. Ριδάλ. Θυμήσου ὅμως τί σοῦ εἶπε ὁ πατέρας σου: ***Ἡ ζωὴ δὲν εἶναι μυθιστόρημα.*** Κι' αὐτὸς τὸ ξέρει καλά. Γιατὶ ἡ ἐργασία του εἶναι χίλιες φορὲς πιὸ δύσκολη καὶ πιὸ κουραστικὴ ἀπ' τὴ δική σου. Εἶν' ἕνας ἀκατάπαυστος ἀγώνας. Νἄξερες πῶς τὸν ζηλεύουν καὶ πῶς τὸν πολεμοῦν! Εἶναι μεγάλος ποιητὴς κι' οἱ ἄλλοι, οἱ μικροί, τὸν φοβοῦνται. Γι' αὐτὸ κάνουν ὅ,τι μποροῦν γιὰ νὰ τὸν ἐμποδίσοῦν νὰ φανῇ. Ξέρεις τί τοῦ ἔκαμαν τελευταῖα στὸ Γαλλικὸ Θέατρο; Δέχτηκαν νὰ παίξουν ἕνα ἔργο ποὺ εἶναι ἀπαράλλαχτο μὲ τὸ ἀριστούργημά του, τὴν ***Κόρη τοῦ Φάουστ!*** Φυσικά, δὲν τοὔκλεψαν τὸ ἔργο, ἀφοῦ δὲν γράφθηκε ἀκόμα, ἀλλὰ τὴν ἰδέα του καὶ τὸν τίτλο. Ποιὸν νὰ ὑποπτευθῇ κανείς; Περιστοιχίζεται ἀπὸ φίλους πιστοὺς κι' ἀφοσιωμένους. Ὑποπτευθήκαμε τὴν κυρὰ-Παγώνα, ποὺ τῆς ἀρέσει νὰ κρυφακούῃ καὶ νὰ παραμονεύῃ. Μὰ πάλι, πῶς θὰ μποροῦσε νὰ κρατήσῃ στὸ νοῦ της καὶ νὰ πῇ στοὺς ἐχθρούς μας τὸ σχέδιο τοῦ ἔργου μιὰ ἀγράμματη χωριάτισσα;

«Ὡστόσο ὁ καϊμένος ὁ πατέρας σου εἶναι φοβερὰ λυπημένος κι' ἀπογοητευμένος. Ὑποφέρει πολὺ κι' ἀλίμονο ἂν δὲν εἶχε κοντά του τὸν καλό μας κ. Χίρς, ποὺ τὸν περιποιεῖται σὰν ἀδελφός. Γιατὶ ὁ κ. Ριδὰλ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι κακιωμένος. Φαντάσου, οὔτε μιὰ φορὰ δὲν ἦρθε στὸ σπίτι μας, νὰ ρωτήσῃ ἂν ζοῦμε ἢ ἂν πεθαίνουμε. Ἀλήθεια, μάθαμε πῶς ἔχεις μεγάλη ἀλληλογραφία μὲ τὸν γιατρὸ καὶ τὴ μικρὴ Σεσίλη· καὶ πρέπει νὰ σοῦ πῶ ὅτι αὐτὸ δὲν τοῦ ἀρέσει καθόλου τοῦ πατέρα σου. Ὁ κ. Ριδὰλ μπορεῖ νὰ εἶναι λαμπρὸς ἄνθρωπος, ἀλλὰ ἔχει πνεῦμα περιορισμένο, ὀπισθοδρομικό, καὶ θυμᾶσαι πῶς χάλασε τότε τὸν κόσμο, μπροστά μας, γιὰ νὰ σ' ἐμποδίσῃ νὰ καλλιεργήσῃς τὴν κλίση σου. Ἔπειτα, παιδί μου, δὲν πρέπει νἄχῃ κανεὶς σχέσεις παρὰ μὲ ἀνθρώπους τῆς σειρᾶς του, τῆς ἐργασίας του, νὰ μένῃ ὅσο μπορεῖ στὸν κύκλο του. Ἔτσι λέει ὁ πατέρας σου.

«Λέει ἀκόμα πῶς κι' ἡ φιλία σου μὲ τὴ Σεσίλη, ἂν ἐξακολουθήσῃ, μπορεῖ νὰ σὲ βλάψῃ στὴ ζωή. Αὐτὲς οἱ πιτιδικὲς φιλίες, οἱ ἀταίριαστες, δὲν πρέπει νὰ διαρκοῦν πολύ. Γι' αὐτὸ θἄκανες φρόνιμα νὰ διακόψῃς τὴν ἀλληλογραφία σου μὲ τὴν οἰκογένεια Ριδάλ. Ἴσως αὐτὴ εἶναι κι' ἡ αἰτία ποὺ σὲ κάνει νὰ τεμπελιάζεις καὶ νὰ ποστρέφεσαι ἕνα ἐπάγγελμα ποὺ τὸ ἀκολούθησες μὲ τὴ θέλησή σου καὶ στὴν ἀρχὴ μὲ τόσο ἐνθουσιασμό. Αὐτὰ σοῦ τὰ γράφω γιὰ τὸ καλό σου. Σκέψου πῶθ κοντεύεις δεκαπέντε χρονῶν, πῶς ἔχεις στὰ χέρια σου μιὰ καλὴ ἐργασία, πῶς τὸ μέλλον μπροστά σου εἶναι ἀνοικτό, καὶ κοίταξε νὰ μὴ βγάλῃς ἀληθινοὺς ἐκείνους ποὺ ἔλεγαν πῶς δὲν θὰ κάνῃς τίποτα ποτέ σου.

«Σὲ γλυκοφιλῶ, ἡ μητέρα σου
Ἴδα Νταρζαντόν.»

«Γ. Γ.— Ἡ ὥρα εἶναι δέκα. Οἱ κύριοι ἀνέβηκαν νὰ πλαγιάσουν κι' ἔπωφελοῦμαι γιὰ νὰ προσθέσω στὸ γράμμα μου ἕνα καληνύχτα, ὅπως θὰ σοῦ τἔλεγα ἂν σὲ εἶχα κοντά μου. Μὴν ἀποθαρρύνεσαι, παιδί μου, καὶ κάνε τὸ χρέος σου. Τὸν πατέρα σου τὸν ξέρεις· ὅ,τι πεῖ, θέλει νὰ γίνεται. Ἀποφάσισε νὰ σὲ κάνει ἐργάτη· πρέπει νὰ γίνῃς. Φυλάγου ὅσο μπορεῖς νὰ μὴν ἀρρωσταίνῃς. Σκεπάζου καλὰ ὅταν βγαίνῃς τὸ βράδυ. Θὰ κάνῃ ὄγρασία σ' αὐτὸ τὸ νησί. Καὶ γράφε μου ὅταν θέλῃς τίποτα. Ἔχεις ἀκόμα ἀπὸ τὴν τσοκολάτα ποὺ σοῦ ἔστειλα; Φυλάγω κάθε μῆνα ἀπ' τὰ λεπτὰ ποὺ μοῦ δίνει ὁ πατέρας σου γιὰ τὰ ἰδιαίτερα ἐξοδά μου. Φαντάσου, μ' ἔκαμες καὶ οἰκονόμα! Ἐργάζου. Καὶ συλλογίζου πῶς θἀρθῇ ἴσως ἡ μέρα ποὺ δὲν θἄχω ἄλλο στήριγμα, ἄλλον προστάτη ἀπὸ σένα.

«Ὤ, νἄξερες πόσο ὁποφέρω!.. Ἡ ζωὴ στὸ σπίτι μας δὲν εἶναι πιὰ φαιδρή, ἀφότου συνέβη ἐκεῖνο. Ὁ πατέρας σου θέλει νὰ βγάλουμε τὴν κυρὰ Παγώνα, γιατὶ βεβαιώθηκε πιὰ πῶς τὴν πληρώνουν οἱ ἐχθροί του γιὰ νὰ τοῦ κλέβῃ τὶς ἰδέες καὶ τοὺς τίτλους τῶν ἔργων του. Ἀλήθεια, ψέμματα, ξέρω κι' ἐγὼ τί νὰ πῶ;.. Καληνύχτα, πολυαγαπημένε μου Τζάκ. Σὲ γλυκοφιλῶ.....

Ὅλες αὐτὲς οἱ κουκκίδες ποὺ βλέπεις, εἶναι φιλάκια γιὰ σένα.»

Στὸ πολυσέλιδο αὐτὸ γράμμα, ὁ Τζὰκ εἶδε δυὸ πρόσωπα: τὸ αὐστηρὸ κι' ἀμείλικτο τοῦ Νταρζαντόν, τὸ γλυκὸ καὶ θλιμμένο τῆς μητέρας του. Κι' οἱ δυὸ μαζὶ λὲς καὶ τὸ εἶχαν γράψει...

Ὤ, ναί! θὰ ἐργαζόταν μὲ τὰ ὅλα του, θὰ κατανικοῦσε τὴν ἀντιπάθειά του, θὰ γινόταν ἕνας καλὸς ἐργάτης γι' ἀγάπη τῆς μητέρας του. Καὶ πρῶτα-πρῶτα ἔκλεισε ὅλα ἐκεῖνα τὰ βιβλία τοῦ κ. Ριδάλ, ποιητές, ἱστορικούς, φιλόσοφους, στὴν κάσσα, ποὺ τὴν κάρφωσε κιόλα γιὰ νὰ μὴν ἔλθει ποτὲ σὲ πειρασμό. Δὲν ἤθελε πιὰ νὰ διαβάζῃ, γιὰ νὰ μὴν παίρνει ὁ νοῦς του ἀέρα. Θὰ φύλαγε ὅλες του τὶς δυνάμεις, ὅλες του τὶς σκέψεις γιὰ τὸ σκοπὸ ποὺ τοῦ ἔδειχνε ἡ μητέρα του.

— Καλὰ ἔκαμες, παιδί μου, τοῦ εἶπε ὁ Ρουντίκ. Τὰ βιβλία μᾶς σκοτίζουν, μᾶς ζαλίζουν καὶ δὲν ἔχουμε πιὰ μυαλὸ γιὰ δουλειά. Ὁ ἐργάτης δὲν χρειάζεται νὰ ξέρῃ τόσα πράγματα. Κι' ἀφοῦ θέλεις νὰ ἐργασθῇς, νὰ μάθῃς, ἰδοὺ τί θὰ σοῦ προτείνω. Στὸ ἀτελιέ μου κάνω τώρα νυχτέρια, ἐργάζομαι καὶ τὶς Κυριακές. Ἂν θέλῃς, ἔρχου καὶ σύ. Θὰ σὲ μαθαίνω τὴν τέχνη μου. Καὶ θἄμαι ἴσως πιὸ ὑπομονητικὸς ἀπὸ τὸν Λεμπεσκάμ.

Ὁ Τζὰκ δέχθηκε μὲ προθυμία. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη, κάθε βράδυ, ἀφοῦ ἔτρωγαν, ὁ ἐφαρμοστὴς ποὺ εἶχε μιὰ ἔκτακτη ἐργασία, ἔπαιρνε τὸ παιδὶ καὶ γύριζαν στὸ σκοτεινὸ κι' ἔρημο ἐργοστάσιο. (Ἀκολουθεῖ)

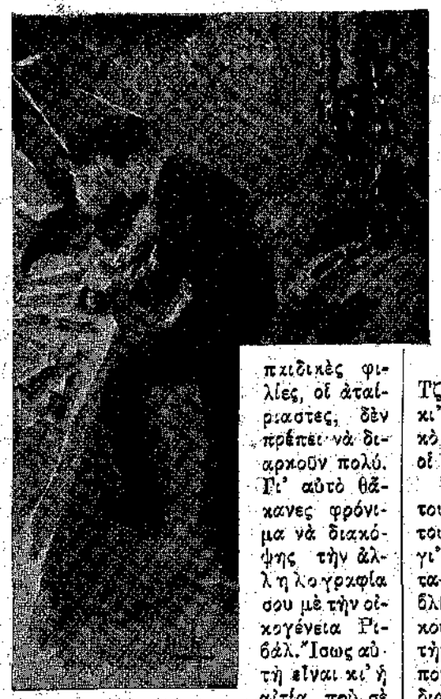

«Ὁ Τζάκ, ὀρθὸς δίπλα στὸν ἀρχιεργάτη...»

«Ἐ! Μπελιζαίρι» (Σελ. 310, στ. β'.)

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Εὐχάριστο καλοκαίρι περνοῦν οἱ ἐφαδιαζόμενοι μὲ τόμους «Διαπλάσεως»

ΑΓΡΙΛΗΑ

['Αριθ. Ἔγκρ. 161]

Μὲ κόκκινα πρόσωπα καὶ μὲ τὴν ἀναπνοὴ βαρειὰ ἀπὸ τὴ ζέστη πού χύνει ὁλόγυρα ὁ ἥλιος, ἀναβαίνουμε μὲ κόπο τὸ ἀνηφορικὸ μονοπάτι. Κάθε τόσο στεκόμαστε σὲ κανένα βράχο, γιὰ νὰ ξεκουρασθοῦμε καὶ νὰ καμαρώσουμε τὴν ὁμορφιὰ τοῦ βουνοῦ καὶ τῆς θάλασσας πού ἁπλώνεται σὰν πολύχρωμη κορδέλλα. Ἐδῶ κοντὰ πιὸ σκοῦρα, σχεδὸν μαύρη, καθρεφτίζει τὰ βράχια τῆς ἀκτῆς καὶ κεῖ, πάρα-πέρα, ἀρχίζοντας ἀπ' τὸ καθαρὸ γαλάζιο, περνῷ ἀπ' ὅλους τοὺ τοὺς τόνους, γιὰ νὰ τελειώσῃ σ' ἕνα λευκὸ ἀστραφτερό, σ' ἕνα ἀσημὶ φῶς, πού τῆς ρίχνουν οἱ κάθετες πιὰ ἀχτῖνες τοῦ ἥλιου. Καὶ προχωροῦμε. Τώρα ὁ δρόμος γίνεται πιὸ ὁμαλός. Στὸ πράσινο φρύδι τοῦ λόφου, κατάλευκο, μὲς στὸ γαλάζιο φῶς, προβάλλει τὸ καμπαναριό.

...Φθάσαμε! Τὸ μοναστήρι μᾶς ἀνοίγει διάπλατη τὴ μεγάλη του πόρτα. Ἕνα μεγάλο σκυλί, κανελί, τρέχει νὰ μᾶς ὑποδεχθῇ. Νομίζει κανεὶς πῶς μὲ τὰ γαυγίσματά του θέλει νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς καλογέρους παρὰ νὰ μᾶς φοβίσῃ. Συναντοῦμε τὸν πρῶτο καλόγερο πού καθισμένος κάτω ἀπὸ μιὰ γέρικη ἐλιὰ, θυμᾶται ποιός ξέρει ποιὲς παλιὲς ἱστορίες τοῦ καιροῦ του...

Μιὰ ἀπέραντη γαλήνη, μιὰ ἡσυχία, ἕνα θέλγητρο μοναξιᾶς γεμίζει τὴν ψυχή. Ἕνας μεγάλος θαυμασμὸς γι' Αὐτὸν πού ἔκαμε τόσο ὄμορφη τὴ φύση, σοῦ γεννᾷ τὴν ἐπιθυμία νὰ μπῆς γρήγορα μὲς στὴν ἀτάλευκη ἐκκλησία, πού ἐπιβλητικὰ δεσπόζει στὴ μέση τῆς αὐλῆς, καὶ νὰ Τὸν εὐχαριστήσῃς.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγο, στὴ βεράντα τοῦ ξενῶνος πίναμε ἀργὰ ἀργὰ τὸν μυρωδάτο καφέ, ἐνῶ ὁ ἡγούμενος, κολόκαρδος, φιλόξενος καὶ περιποιητικός, μᾶς διηγόταν ὁλοπρόθυμα πῶς τὸν παλιὸ καιρὸ κάποιοι βοσκοὶ βρῆκαν ἕνα τρίμορφο εἰκονισματάκι στὴ ρίζα μιᾶς ἀγριελιᾶς. Κι' ἔτσι βαφτίστηκε ἀργότερα τὸ μοναστήρι: 'Αγρίλιμα. Τὰ λόγια του θερμὰ ἀπὸ τὴ φλόγα τῆς πίστης, μέσ' ἀπὸ τὸ γεμάτο ὁμορφιὲς ἀνοιξιάτικο ἐκεῖνο σουρούπωμα ἔχυναν τέτοια χαρὰ στὴν ψυχή, ἀπ' ἐκεῖνες πού θέλει κανεὶς νὰ μὴν τελειώνουν ποτέ...

Τὸ βραδάκι παίρνουμε καὶ πάλιν τὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ. Ὁ ἡγούμενος κι' οἱ καλογέροι μᾶς συντροφεύουν ὡς στὸ «Σταυρό», πού μοιάζει σὰ μιὰ φυσικὴ ἕξέδρα τοῦ μοναστηριοῦ, ἐπάνω ἀπὸ τὴν καταπράσινη πλαγιὰ τοῦ βουνοῦ. Κι' ἡ τελευταία ἐπιθυμία τοῦ ἡγουμένου: νὰ ἰδῇ αὐτοκίνητο στὴν πόρτα τῆς μονῆς!.. Στὴ δροσιὰ τῆς νύχτας καὶ μὲ τὸ γλυκὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ προχωροῦμε ἄνετα. Ὁ λόγγος εὐωδιάζει, ὅλος ἀνθισμένος ἀπὸ τὰ βούκισα καὶ τάλλα ἄγρια λουλούδια του...

Τί τὰ θέλετε! τὸ μονοπάτι τοῦ βουνοῦ πού ἀθόρυβα σὲ φέρνει στὸ προσκύνημα, εἶνα πιὸ καταιραστὸ ἀπὸ τ' αὐτοκίνητο!

Χιόνι

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΖΩΗ

['Αριθ. Ἔγκρ. 164]

Ἕνα ὁμορφο καλοκαιριάτικο ἀπόγευμα, ὅταν τὰ πουλιὰ κουρασθῆκαν ψάλλοντας στὸ μοσκομυρισμένο περβόλι κι' ἔγινε μιὰ μικρὴ σιγή, ἀκούσθηκε ξέφνα ἡ ἐρώτησή:

—«Τί εἶναι ζωή;»

Σὰν ἄκουσαν αὐτὸ τὰ πουλιὰ ξιπασθῆκαν κι' ἄρχισαν, ρίχνοντας ἀνήσυχες ματιές, νὰ τιτιβίζουν ὅλα μαζὶ σὰν ἄνθρωποι πού ὅλοι μαζὶ μιλοῦν καὶ κάνουν θόρυβο γιὰ τὸ τίποτε. Ξάφνου τὸ γλυκόλαλο ἀηδόνι ἀκούσθηκε νὰ ψάλλῃ στὰ σχοῖνα:

— Ζωὴ εἶν' ἕνα τραγούδι.

— Κάνεις λάθος, εἶπε τότε ἕνας τυρφλοπόντικας πού καθὼς ἔβγαζε τὸ κεφάλι του ἀπ' τὸ χῶμα, ἄκουσε τὴν ἀπάντησή του. Ζωὴ εἶναι ἀγώνας στὸ σκοτάδι.

— Θαρρῶ πῶς εἶν' ἐξέλιξη, ξεφώνισε ἕνα μπουμπούκι ἀγριοτριανταφυλλιᾶς, ἐνῷ τὰ φύλλα του ξετυλίγονταν τόνα πίσ' ἀπ' τάλλο πρὸς μεγάλη χαρὰ μιᾶς πεταλούδας πού ἤρθε νὰ τὰ φιλήσῃ ξεφωνίζοντας:

— Ζωὴ εἶν' ἀπόλαυση καὶ τίποτ' ἄλλο.

— Καλύτερα νὰ ὀνομασθῇ «μικρὴ καλοκαιριάτικη μέρα», εἶπε μιὰ μύγα πετώντας ἀπὸ κεῖ.

— Δὲν μπορῶ νὰ ἰδῶ στὴ ζωὴ παρὰ «βαρειὰ ἀγγαρεία», εἶπε ἕνα μυρμήγκι σύροντας μ' ἀγωνία στὴ φωλιά του ἕνα κομμάτι ἄχυρο μεγαλύτερο ἀπ' τὸ σῶμα του.

'Η' κουρούνα μονάχα γέλασε σαρκαστικά, κρύβοντας ἔτσι τὴ φτώχια τοῦ πνεύματός της· μ' αὐτὸ ἔκανε τάλλα πουλιὰ νὰ θυμώσουν τόσο, πού τὰ γέλια θὰ τῆς ἔβγαιναν ξυνὰ ἂν δὲν ἄρχιζε, κείνη τὴ στιγμή, νὰ πέφτῃ μιὰ ψιλὴ βροχὴ μουρμουρίζοντας μελαγχολικά:

—Ζωὴ εἶν' ἕνα διαρκὲς κλάμμα.

— Ὅλοι σας κάνετε λάθος, ἐφώναξε ἕνας ἀετὸς ἐνῷ ἔσκιζε τὰ σύννεφα μὲ τὶς ὄμορφες φτερουγες του. Ζωὴ εἶναι δύναμις κι' ἐλευθεριά.

Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα πέρασε τὸ δειλινὸ χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουν κι' ἕνα φρόνιμο σκυλὶ πρότεινε νὰ πάῃ ὁ καθένας στὸ κρεββάτι του γιὰ νὰναπαυθῇ. Κι' ἐνῷ ὅλα ἡσύχαζαν, ἡ δροσερὴ αὐρα τῆς νύχτας ψιθύριζε:

— Ζωὴ εἶναι ὄνειρο.

Κι' ὅταν τάστρα ἔσβυσαν σιγὰ σιγά, ὁ φιλόσοφος, πού ὡς τότε μελετοῦσε, ἀφοῦ ἔσβυσε τὸ λυχνάρι του, ἔπεσε στὸ κρεββάτι του στενάζοντας:

— Ζωὴ δὲν εἶναι παρὰ σχολεῖο.

Κι' ἐκεῖνοι πού γύριζαν ἀπ' τὶς νυκτερινὲς διασκεδάσεις σκεπτόνταν: Ζωὴ εἶν' ἕνας μεγάλος πόθος πού ποτὲ δὲν πραγματοποιεῖται.

— Ὄχι. ὄχι, σφύριξε ἡ πρωϊνὴ αὔρα. Ζωὴ εἶναι αἰώνιο μυστήριο. Ξάφνου ἕνα κόκκινο φῶς ἐπλώθηκε σ' ὅλον τὸν ὁρίζοντα, χρωματίζοντας μὲ τὴ λίμψη του τὶς κορφὲς τῶν βουνῶν καὶ τῶν δένδρων τοῦ δάσους ἐνῷ ἀνέβαινε στὸ στερέωμα. Κι' ἐνῷ ἡ ροδοδάκτυλη Ἠὼς φιλοῦσε τὴ φύση πού ξυπνοῦσε πιά, μιὰ γλυκειὰ ἁρμονία ἀκούσθηκε σ' ὅλο τὸν κόσμο:

— *Ζωὴ εἶναι κράτη αἰτία.*

(Ἐλεύθερη μετάφραση)

Τσαχπίνα

ΕΣΠΕΡΑ

Ἠ

Πληγώθη ὁ γήλιος κι' ἔβαψε
μὲ τὸ αἷμα του τὴν δύση,
κι' ἔπεσε—λὲς καὶ πέθανε—
πίσω ἀπ' τὸ βουνό·
πέπλα ξαπλώνονται βαριά,
ξωθιὲς βγήκαν στὴ φύση
λαμπρὰ ἀστέρια φυτρωσαν
στὸν μπλὲ οὐρανό.

Γαληνεμένη, δλόμουντη,
ἡ θάλασσα ἀργοσείεται,
μὲ μύρια ἀνατριχιάσματα,
στοῦ μπάτη τὴ δροσιά,
—τοῦ δειλινοῦ ἡ αἱμάτινη
πορφύρα ὅλο ξεφτίεται—
κι' ἀναβοσβύνουνε γοργὰ
οἱ φάροι στὰ νησιά.

Τὸ σῶμα μας ὁλόκοπο
γέρνει κι' αὐτὴ ἡ ἑσπέρα
σέρνει τὴ δόλια μας ψυχὴ
σὲ μιὰν ὀνείρων ἤμερα.

Μήτσος Τσιρογιάννης
(Μεγάλη Τάξις Γ' Βραβείου).

Θ'.

Εἶναι γλυκειὰ καὶ πυρωμένη ἡ [σπέρα'
γύρω, τριγύρω ἁπλώνει μυστικὰ ἀρώματα, χιλιάδες στὸν αἰθέρα, τραγούδια ὀνειρεμένα, ξωτικά...
Τὸ νυχτοπούλι ἀνέβηκε στὸν κλῶ- [νο
τὸν πιὸ ψηλό, κι' ἐκεῖ λυπητερὸ ἀρχίνησε τραγούδι πού τὸν πόνο
του δείχνει. Κελαρίζει τὸ νερὸ
καὶ τοῦ πουλιοῦ τὸ ξωτικὸ τρα- [γούδι
τὸ σύντροφεύει. Ἐκεῖ ψηλὸ-ψηλὰ
τῆς σκοτινιᾶς τ' ὁλόγλυκο ἀγγε- [λούδι
ἀτρίγει τὰ φτερά του τ' ἀπαλά...
Ἀόρατο, τὴν πλάση ὅλη σκεπάζει
καὶ βάλσαμο σκορπάει σ' ὅσοιον [πονεῖ,
Ὠ! ἡ γλυκειὰ Ἑσπέρα, πῶς σκα- [λάζει
παρηγοριὰ σ' ἐκεῖνον πού θρηνεῖ.

Δόμνα Η. Λώρου
(Μεγάλη Τάξις—Α' Ἔπαινος Ποιητικοῦ Διαγωνισμοῦ.)

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ κυρία στὸ μικρὸ ὑπηρέτη:

—Προχτὲς σοῦσπασαν ἕνα δόντι· σήμερα πάλι μάλωσες κι' ἔχασες ἄλλα δυό...

—Ὄχι, κυρία, τάχω στὴν τσέπη μου!

Πονεμένη Ψυχή

* * *

—Τὸν βλέπεις αὐτόν, Γεῶργο; Δὲν σοῦ φαίνεται ἄνθρωπος συνηθισμένος; Κι' ὅμως μπορεῖ μὲ τόνα χέρι νὰ σταματήσῃ ὁλάκερο τρατῆνο!

—Ἀδύνατο! δὲν τὸ πιστεύω!

—Μὰ ξέρεις γιατί... Εἶναι μηχανοδηγὸς στὸ σιδηρόδρομο.

Μιχαὴλ Ο. Δέφνερ

* * *

Τοτός: —Ἔχω ἕνα φίλο πού σοῦ μοιάζει τόσο πολύ, ὥστε ὅταν τὸν βλέπω ξαφνικά, τὸν παίρνω γιὰ σένα...

Τάκης: —Ἀ! δὲν πιστεύω νὰ κανεις λάθος καὶ νὰδωσες σ' αὐτὸν τὸ πεντόδραχμο πού μοῦ χρωστοῦς;

Πολύμητις

229ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ
ΑΥΣΕΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Ὁ νέος 229ος Διαγωνισμὸς Λύσεων ἀρχίζει ἀπὸ σήμερα καὶ θὰ περιλάβῃ τὰς λύσεις τῶν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων πού θὰ δημοσιευθοῦν εἰς τὰ φυλλάδια τῆς Δ' Τριμηνίας, ἤτοι Σεπτεμβρίου, Ὀκτωβρίου καὶ Νοεμβρίου.

Οἱ ὅροι τοῦ Διαγωνισμοῦ τῶν Λύσεων ἐκτίθενται εἰς τὸ Ε' Κεφάλαιον τοῦ Ὀδηγοῦ τοῦ Συνδρομητοῦ πού ἐδημοσιεύθη εἰς τὰ φύλλα 2ον, 3ον καὶ 4ον. Ἐκεῖ τοὺς βλέπει κανεὶς ἐν ἐκτάσει. Ὑπενθυμίζω μόνον, ὅτι αἱ Λύσεις δὲν γράφονται σὲ χαρτὶ ὁποιοδήποτε, ἀλλὰ σὲ ἰδιαίτερο πού ὀνομάζεται *Χάρτης τῶν Λύσεων ἢ Λυσόχαρτο*, καὶ πωλεῖται στὸ Γραφεῖο μου σὲ φακέλλους. Κάθε φάκελλος ἔχει 13 φύλλα, δηλαδὴ ὅσα ἀρκοῦν διὰ τοὺς λύσεις μιᾶς Τριμηνίας, καὶ τιμᾶται *δρ. 2,50* (καὶ ταχυδρομικὰ τοῦ Ἐσωτερικοῦ λεπτὰ *10* καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ λεπτὰ *60*). Ὥστε τὸ πρῶτο πού ἔχει νὰ κάμῃ ὁποιος θέλει νὰ λάβῃ μέρος σ' αὐτὸ τὸν Διαγωνισμό, εἶναι νὰ προμηθευθῇ ἕνα τοιοῦτο χαρτοφάκελλο.

Σὲ κάθε φύλλο Λυσοχάρτου πρέπει νὰ γράφῃ τὰς λύσεις τῶν Ἀσκήσεων *ἑνὸς μόνου* φυλλαδίου (ὅσες βρῇ), καὶ νὰ μοῦ τὰ στείλῃ ἐντὸς τῆς προθεσμίας πού γράφεται κάθε φορὰ ἔπάνω ἀπὸ τὸς Ἀσκήσεις. Π. χ. αἱ λύσεις τῶν Ἀσκήσεων τοῦ σημερινοῦ φύλλου εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 4 Νοεμβρίου.

Η' ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Τὸ πρώτιστον καθῆκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἐγκαιρος ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του.

ΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ ΜΑΣ

Ἐνθυμίζω τὰς προθεσμίας τῶν προκηρυχθέντων ἐκτάκτων Διαγωνισμῶν τοῦ 1926.

Α') 228ος Διαγωνισμὸς ΑΕΥΚΩΝ ΛΕΣΕΩΝ. Μέχρι τέλους Αὐγούστου (ἔληξε).

Β') Μικρὸς Διαγωνισμὸς ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΛΑΘΩΝ. Μέχρι τῆς 15 Σεπτεμβρίου.

Γ') Μ. Διαγωνισμὸς ΣΤΙΣΕΩΣ. Μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου.

Δ') Μ. Διαγωνισμὸς ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ. Μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου (Παρατείνεται).

Ε') Μ. Διαγωνισμὸς ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ. Μέχρι τῆς 15 Ὀκτωβρίου (Παρατείνεται).

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 38 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 30 Αὐγούστου 1926.

ΜΕ τὸ σημερινὸ φυλλάδιο μπαίνουμε στὴν Δ' Τριμηνία τοῦ 1926: Σεπτέμβρης, Ὀκτώβρης, Νοέμβρης. Ὁ Δεκέμβρης, καθὼς ξέρετε, μένει ἔξω,—δηλαδὴ ἀνήκει στὴν Α' Τριμηνία τοῦ ἑπομένου «Διαπλασιακοῦ Ἔτους» πού ἀρχίζει πάντα ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου.—Καὶ πρῶτα-πρῶτα ἴσως θὰ θέλατε νὰ σᾶς πῶ τί θὰ γίνῃ μὲ τὴ Σελίδα Συνεργασίας. Λοιπόν, πιὰ μοῦ δὲν θὰ δεχθῶ ἀκόμη κομμάτια, γιατί αὐτὰ πού ἔχω ἀρκοῦν καὶ περισσεύουν γιὰ τὰ 12 φυλλάδια πού μᾶς μένουν. Ὅσο ἐ τὰ νέα πού θὰ μοῦ στείλετε, ὅταν θὰ σᾶς νᾷ, θὰ εἶναι γιὰ τὴν Α' Τριμηνία τοῦ 1927.—Τώρα γιὰ τὰ μυθιστορήματα. «Ὁ Λευκὸς Χορὸς» καὶ τὸ «Σιδερένιο Χέρι» θὰ τελειώσουν σ' αὐτὸ τὸν τόμο· ἕνα μέρος ἔμως τοῦ «Τζὰκ» θὰ περάσῃ στὸ ἑπόμενο, γιατ' εἶναι ἀδύνατο νὰ χωρέσῃ. Ἔγγυεῖται ὅτι, μαζὶ μὲ τὸν «Τζὰκ» θὰ δημοσιεύωνται τότε ἄλλα δύο νέα θεσπέσια μυθιστορήματα, καὶ ἴσως καὶ τρίτο, γιατὶ ἐλπίζω—ἐλπίζω,—ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου νὰ κάμω τὸ φύλλο πού δωδεκαπλάσιο.

Κι' ἐγώ, *Μικρὲ Κυνηγέ*, εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη ἀπὸ σένα. Ἂν δὲν ἤξερα πῶς εἶναι ἐν-ένα χρονῶν, θὰ ἐνόμιζα πῶς μοῦ γράφει παιδὶ μεγαλύτερο. Πῆρες καὶ ἄριστα, τώρα πᾶς στὸ Σχολαρχεῖο, καὶ τὸ καλοκαίρι πού δὲν ἔχεις μαθήματα, ὅλη σου ἡ προσοχὴ εἶναι γυρισμένη σὲ μένα. Μπράβο, παιδί μου! Ἔτσι πάντα.

Φαντάζομαι, *Ἀκανθυλλίς*, τί ὄμορφα πού θὰ περνᾶς στὴν Αἴγινα. Εἶδα ὅτι ἡ μόνη σου λύπη εἶναι ὅτι ὁ μπαμπάς, πού ἔρχεται κάθε Σάββατο, σοῦ φέρνει τὸ φύλλο τοῦ προηγουμένου Σαββάτου. Ἀλλὰ τί πειράζει; Γιὰ σένα δὲν εἶναι πάντα νέο; Καὶ πάντα ἑπτὰ μέρες δὲν περνοῦν ἀπὸ Σάββατο σὲ Σάββατο; Κι' οἱ προθεσμίες τῶν Διαγωνισμῶν δὲν εἶναι ἀρκετὰ μεγάλες ὥστε νὰ τὶς προφθαίνῃς;

Χαίρω, *Ἀνθεμίς*, πού εἶσαι τόσο εὐχαριστημένη στὴν Κηφισιὰ καὶ τὴν καλύτερη συντροφιὰ τὴ βρίσκεις σὲ μένα. Ἐπίσης, πού κρατεῖς τὴν ὑποσχεσή σου καὶ τώρα μοῦ γράφεις συχνά. Ἂν δὲν σοῦ ἀπάντησα σὲ κανένα γράμμα, θὰ πῇ πὼς δὲν τὸ λάβα. Ἐπιβεβαιώνω κι' ἐγὼ νὰ προχωρῇς στοὺς Διαγωνισμοὺς «ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω» καὶ σὲ συγχαίρω γιὰ τὸ 9. Ὤ, εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη κι' ἀπὸ σένα, καὶ τὴν *Κόρη τοῦ Βυζαντίου*, καὶ τὴν *Τζοκόντα* κι' ἀπ' ὅλες!...

Ὁ ἀγαπητός μου συνεργάτης κ. *Νίκος Τουτουντζάκης* εἶχε τὴν καλοσύνη νὰ μοῦ γράψῃ γιὰ νὰ πληροφορήσω τὴ φίλη πού μὲ ρώτησε, ὅτι ὁ δεύτερος «Φάουστ» τοῦ Γκαῖτε ἔχει μεταφρασθεῖ κι' αὐτὸς ἑλληνικὰ ἀπὸ τὸν κ. Θρασύβουλο Σταύρου-Μελικέρτη. Ἡ μετάφραση αὐτὴ πού ὁ κ. Τουτουντζάκης τὴν ὀνομάζει ἀριστουργηματική, ἐπαινέθηκε πολὺ κι' ἀπὸ τὸν Παλαμᾶ καὶ βγῆκε, νομίζει, ἀπὸ ὀλίγον ἐκδοτῆ τὸ Κ. Γκιόρη.

Ὁ *Μικρὸς Ἀθηναῖος* μοῦ γράφει, ὅτι μεγάλη ἐντύπωση ἔκαμε ἡ Ἐπιστολὴ τοῦ Ἀ. Φαΐδωνος «Στὸ Κιόσκι». Ἄκουσε ἕνα παιδὶ νὰ λέῃ σ' ἕν' ἄλλο πού κρατοῦσε στὰ χέρια του δυὸ-τρία φυλλάδια περιοδικῶν: «Ἀγόραξες χαρτὶ μὲ τὴν ὀκά;» Ἡ φράση αὐτή, λέει, θὰ μείνῃ. Κάθε περιοδικό, ἀπ' αὐτὰ πού γεμίζουν μὲ ὅ,τι τύχει, τὰ Διαπλασσόπουλα θὰ τὸ λένε «χαρτὶ μὲ τὴν ὀκᾶ».

Ἡ *Ἑλλὴ Ν. Μαργαρίτου*, καθὼς βλέπετε στὸ σημερινὸ Δελτίο τοῦ Ἔρανου, πού ἔστελνε γιὰ τὸ Μνημεῖο τοῦ Πολέμη 150 δραχμές, ἀπὸ Δαχεῖο πού διενήργησε στὸ Ἀμερικανικὸ Σχολεῖο τοῦ Π. Φαλήρου μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ «Ἑλληνικοῦ Συλλόγου» του. Μοῦ γράφει ὅτι σ' αὐτὸ τὴν ἐβοήθησε πολὺ κι' ἡ εὐγενικὴ πρόεδρος *Ἀλεξάνδρα Σαράντη* κι' ὅτι ἡ συχερὴ τοῦ Δαχείου ἔκαβοῦσε ἕναν τόμο τοῦ «Παιδικοῦ Θεάτρου». Εὐχαριστῶ καὶ ἡ φίλη μου, καὶ τὴν πρόεδρο τοῦ Συλλόγου, κι' ὅλα τὰ καλὰ κορίτσια πού ἐπρόσφεραν πόθημα γιὰ τὸν ἱερὸ σκοπό.

Ἐπίσης ἡ *Μάγισσα* μοῦ ἔφερε κάτοπτροπούπα, περαστικὴ ἀπὸ τὰς Ἀθήνας, 100 δραχμὲς ἀπὸ τὴν περιουσία τοῦ διαλυθέντος Συλλόγου τῶν Γιαννίτων «Κυρὰ Φροσύνη». Τὰ παιδιὰ δηλαδὴ εἶχαν συνεισφέρει γιὰ νὰ βγῇ ἕνα περιοδικὸ τοῦ Συλλόγου μὲ πολυγράφο. Ἐμαζεύθηκαν 142 δραχμές, ἔξω 42 τὰ ἔξοδα, — μιὰ Μ. Ἀγγελία, ταχυδρομικά,— ἔμειναν 100. Κι' αὐτές, μετὰ τὴ διάλυση τοῦ Συλλόγου καὶ τὴ ματαίωση τοῦ περιοδικοῦ, τὸ Συμβούλιο ἀποφάσισε νὰ τὶς δώσῃ γιὰ τὸ Μνημεῖο τοῦ Πολέμη. Ἡ *Μάγισσα* μοῦ ἄφησε καὶ κατάλογο ὅλων τῶν παιδιῶν πού ἔχουν συνεισφέρει μὲ τὸ ποσὸ τῆς εἰσφορᾶς καθενός. Δὲν ἐδημοσιεύσα ὅμως τὰ ὀνόματα γιατ' εἶναι πολλά. Θερμὲς εὐχαριστίες.

Σὲ συγχαίρω, *Ζέφυρε*, γιὰ τὰ 10. Τὸ ἄριστα, ἔτσι ἀκέραιο, εἶναι σπάνιο. Μὰ καὶ σὺ εἶσαι σπάνιο παιδὶ καὶ λυποῦμαι ἀληθινὰ πού ἔχεις τὸ ἐλάττωμα τοῦ «ἀβρίου», δηλαδὴ νἀναβάλλῃς, καὶ μὲ στερεῖς ἔτσι τὰ πραγματικὰ ὥραία σου γράμματα. Γιὰ τἀποστελέσματα τῶν Διαγωνισμῶν ἔχεις δίκιο: αὐτὰ βγῆκαν πολὺ ἀργά, ἀλλὰ στὸ ἑξῆς θὰ βγαίνουν γρηγορότερα. Ὁ κ. Ξενόπουλος σ' εὐχαριστεῖ γιὰ ὅσα γράφεις, καθὼς καὶ γιὰ τὴν πληροφορία ὅτι παίχθηκε σ' ἡν πόλη σας «Ὁ Ψυχοπατέρας» του. Ναί, εἶναι τὸ πρῶτο του ἔργο, μ' αὐτὸ γιορτάσθηκε πέρσυ ἐδῶ ἡ θεατρική του Τριακονταετηρίδα κι' ὁ κ. Λούης πάλι ἔπαιζε τὸ ρόλο τοῦ Λεωνίδα Βέγιερη.

Κι' ἐπειδὴ ἤρθε λόγος, συταίγω στὰ πιὸ μεγάλα Διαπλασόπουλα τῶν Ἀθηνῶν, ὅσα πηγαίνουν ἀπὸ θέατρο, νὰ πάνε νὰ ἰδοῦν τὸ νέο ἔργο τοῦ κ. Ξενοπούλου «Ἀναδυομένη» πού θὰ παιζεται αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα στὸ Θέατρο Κυβέλης ἀπὸ τὸν θίασο τῶν Νέων. Εἶναι διάσκεψη τοῦ ὁμωνύμου μυθιστορήματος καὶ τὸ ρόλο τῆς Κλαλλίας θὰ τὸν παίζῃ ἡ δ. Ἑλένη Παπαδάκη, νέα πρωταγωνίστρια πού κατακτᾷ ὁλοένα τὶς συμπαθειες τοῦ κοινοῦ. Τὴν Κυριακὴ θὰ γίνῃ κι' ἀπογευματινή.

Χαίρω πολὺ γιὰ τὴ γναρμία, *Ξανθὴ Γαλαναμάτα*. Ὤ, μὰ δὲ εἶσαι καθόλου μικρὴ ἀφοῦ μπορεῖς καὶ γράφεις ἔτσι καλά. Ἡ μητέρα σου κι' ἡ θεία σου,—οἱ παλιές μου φίλες *Ροδοπαία Ἑλληνοπούλα* καὶ *Ἠχὼ τῆς Καρδιᾶς*, πού τὶς χαιρετᾶ ἐγκαρδίως,—ἔκαμαν πολὺ καλὰ πού σ' ἐπρότρεψαν νἀρχίσῃς. Ἐλπίζω νὰ τὸ ἀναγνωρίσῃς τώρα καὶ σύ, νἀφήσῃς κατὰ μέρος τοὺς δισταγμοὺς καὶ νὰ μοῦ γράψῃς συχνά.

Νὰ κι' ἡ *Βαλέντσια* πού μὲ διαβάζει ἀπὸ ἕξη χρονῶν, ἀλλὰ τώρα μόλις ἀποφάσισε νὰ πάρῃ ψευδώνυμο. Ἔ, μὰ ἤταν καιρός. Χαίρω γιὰ τὴν ἀπόφασή της καὶ τὴν εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια.

Εὐχομαι, *Φωτεινέ*, κάθε προκοπὴ στὸ Σύλλογό σας. Κα ἤρχησες λοιπὸν τὰ πνεύματα καὶ τοὺς τόνους στὰ γραπτά σου; Καλὴ ἡ ἰδέα—ποτὲ δὲν χρειζόνται τά..., περιττά,—ἀλλὰ τί νὰ σοῦ πῶ! Πρέπει πρῶτα νὰ εἰσαχθῇ, νὰ γίνῃ ἀσπιστὴ ἀπ' ὅλους. Πάει νὰ γράψῃς μόνο ἐσὰ ἔτσι, ἐνῷ οἱ ἄλλοι ἐξακολουθοῦν νὰ βάζουν τὰ πνεύματα καὶ τοὺς τόνους; Τί θὰ λένε αὐτοί;

Μουσηγέτη, ὁ κ. Στέφανος Δάφνης κι' ἡ κ. Ἀιμιλία Δάφνη, πολὺ γνωστοὶ στὴ Λογοτεχνία μας, εἶναι σύζυγοι. Τὰ «μάγιαν» πού λέγε οἱ χωρικοί, νὰ μὴν ἀ πιστεύῃς καθόλου. Ὅσο γιὰ τὰ λαϊκὰ τραγούδια πού μαζεύεις, μὲ καινούργιο ζῆλο ἀφότου διάβασες τὴ σχετικὴ Ἐπιστολὴ τοῦ κ. Φαΐδωνος, κάνεις βέβαια πολὺ καλὰ καὶ νὰ ἀξακολουθήσῃς· ἀλλὰ γιὰ τὴν διασκευὴ δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πῶ τίποτα. Πρέπει νὰ μοῦ γράψῃς ἕνα τραγούδι ὅπως τἄκουσες, ὅπως τὸ λέγε, κι' ὕστερα τὰ ἴδιο ὅπως τὸ γράψες. Καὶ τότε θὰ κρίνω ἂν τὸ διασκεύασες καλά.

Τώρα λοιπὸν πού ἔκαμες τὴν καλὴ ἀρχή, *Ἀργυρόπτερε Κόρη*, περιμένω νὰ ἀξακολουθήσῃς. Ὤ, τὸ πιστεύω πὼς ὅσα γράφεις, εἶναι ἀληθινὰ σου αἰσθήματα κι' ὄχι κολακεῖες. Σ' εὐχαριστῶ πολὺ καὶ γιὰ τὶς ἐνέργειες πού ἔκανες στὸ σχολεῖο σου, ἀλλ' ἂν δὲν πέτυχες πέρσυ, μπορεῖ νὰ ἐπιτύχῃς τοῦ χρόνου. Ποτὲ μὴν ἀπελπίζεσαι· ὅπως βρίσκεται ἕνας πατέρας πού ἀπαντᾷ μ' ἐκεῖνη τὴν ἀνοησία, ἔτσι βρίσκεται ἕνας ἄλλος πού ἐγγράφει τὸ παιδί του προθυμότατα. Καὶ μέσα στὰ παιδιὰ τῶν 13-14 χρονῶν πού νομίζουν πιὰ πὼς εἶναι μεγάλα, θὰ βρεθοῦν καὶ μερικὰ πού νὰ θέλουν ἀκόμα νὰ εἶναι παιδιά.

Εἶσαι πολὺ δικαιολογημένη, *Ἄλκηστις*, πού δὲν μοῦ ἔγραφες τόσον καιρό. Καὶ πρῶτα-πρῶτα θερμὰ συγχαρητήρια γιὰ τοὺς εὐτυχισμένους γάμους τῆς ἀδελφῆς σου· ἐπίσης γιὰ τὴν ἀπόλυσή σου ἀπὸ τὸ Γυμνάσιο μὲ λίαν καλῶς. Γιὰ τάλλο, ἔχεις πολὺ δίκιο, ἀλλὰ τί μπορῶ νὰ κάμω ἐγώ; Δέν ἀνακατεύομαι σ' αὐτοὺς τοὺς ἰδιωτικοὺς Διαγωνισμούς. Ἂν θέλῃς μπορεῖς νὰ παραπονεθῇς μὲ μὰ Μ. Ἀγγελία. Ναί, πολὺ καλὰ μετρημένοι αὐτοὶ οἱ στίχοι σου. Μόνο χασμωδίες ἀφίνεις ἀκόμα. Π. χ. «στὸ πέλαγο τὸ ἀργυρό». Ὁ-Α εἶναι χασμωδία. Θὰ τὴν ἀπάφευγες ἂν ἔβαζες ἐπίθετο πού νὰ μὴν ἀρχίζῃ ἀπὸ φωνῆεν: «στὸ πέλαγο τὸ γαλανό».

Ὦ, μὰ μπορούσες, *Ἀρσακειάς*, νὰ πῆς καὶ τὸ ψευδώνυμό σου, νὰ γνωρισθοῦμε· δὲν θὰ χανόταν ὁ κόσμος ἂν μὲ ἀπασχολοῦσες ἕνα λεπτό! Ἀφοῦ σκοπεύῃς νὰ μάθῃς ἐπιστήμη, καλύτερα μοῦ φαίνεται νἀκολουθήσῃς τὴ Γυμνάσια. Τὸ Διδασκαλεῖο εἶναι γιὰ κεῖνες πού θὰ γίνουν δασκάλες.

*Ψ

ΓΙΑ ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΗ

ΕΤΟΙΜΟ ΝΑ ΣΤΗΘΗ ΕΥΘΥΣ ΑΜΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΗ ΤΟ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟ ΠΟΣΟΝ ΤΩΝ 22—29 ΧΙΗ

79ον **Δελτίον Εἰσφορῶν**

Ἰω. Δημοκωστούλας	Δρ.	5.—
Δ. Π. Ν.	»	7.50
«Κρινόλευκη Νεράϊδα»	»	2.50
Ἄννα Λάσκαρι	»	25.—
Φωτεινὴ Χρυσοχέρη	»	6.—
«Γαλάζιος Οὐρανός»	»	3.—
«Γανέσας»	»	30.—
«Ἠλιόβγαλτη»	»	10.—
Ἑλλὴ Ν. Μαργαρίτου, ἀπὸ Ἀκχεῖο στὸ Ἀμεριστανικὸ Σχολεῖο τοῦ Παλαιοῦ Φαλήρου»	»	150.—
«Ἡρωϊκὴ Θέσσα»	»	10.—
Ὁ ἐν Ἰωαννίνοις Σύλλογος «Κυρὰ Φροσύνη», τὸ ἔνεκα τῆς μὴ ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ του περισσεῦσαν ποσὸν ἐκ συνδρομῶν τῶν μελῶντου	»	100.—
Θ. Θ. Μ.	»	1.30
«Μηλολόνθη»	»	25.—
«Κυπριακὴ Φωνὴ»	»	7.50
Προηγούμενοι εἰσφοραὶ κατὰ τὸ 78ον Δελτίον (Ἴδε φύλ. 39ον)	Δρ.	19.224.30
Ἐν ὅλῳ μέχρι 31/8/26	»	19.607.10

(Χρειάζονται ἀκόμη δραχμαὶ 3.400 περίπου).

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: *Ἀρσακειάδα* (τὸ εἶπα στὸν κ. Φαίδωνα καὶ σ' εὐχαριστεῖ πολύ· τὸ φυλλάδιο ἐκεῖνο χωρὶς ἄλλο θὰ χάθηκε στὸ ταχυδρομεῖο, γιατὶ ἐγὼ τὰ στέλνω τακτικότατα·) *Ἑλένην Γαλανοῦ* (ἔστειλα ὅλ' αὐτὰ τὰ βιβλία τοῦ κ. Ξ. ποὺ παρήγγειλες· ἡ «Τερέζα», ποὺ εἶναι ὄμως μόνο γιὰ μεγάλους, τιμᾶται δρ. 20· εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ ὅλα καὶ χαιρετῶ τὴ *Δέσποινα*· οἱ λευκὲς λέξεις εἶναι 12 σωστές· ψάξε ἀκόμη·) *Βραχνιασμένον Βάτραχον* (θὰ εἶδες τὴν ἔγκρισή τοῦ ψευδωνύμου σου· χαίρω πολύ· γράφε μου, ἀλλὰ πιὸ καθαρὰ λιγάκι καὶ μὲ πιὸ μαῦρο μελάνι, γιὰ νὰ σὲ διαβάζω πιὸ εὔκολα·) *Ἡρωϊκὴν Θέσσαν* (μὲ πολλὴ χαρὰ ἔλαβα τὸ γράμμα σου· εὐχαριστῶ καὶ γιὰ τὶς 10 δρ. ποὺ ἀντὶ νἀγοράσῃς τσοκολάτες, τὶς ἔστειλες γιὰ τὸ Μνημεῖο τοῦ Πολέμη·) *Σταράτην* (σὲ συγχαίρω γιὰ τὸ 9· ναί, ἔχεις δίκιο, ἡ ἀπάντησή ἐκείνη περὶ *Τριακταφυλλένιας* κτλ. ἤταν γι' ἄλλη, ἀλλὰ ὁ τυπογράφος παρέτρεξε μερικὲς ἀράδες καὶ τὴν κόλλησε στὸ δικό σου ψευδώνυμο· φίλησέ μου τὶς ἀδελφούλες·) *Παιδὶ τῆς Ὀλυμπίας* μοῦ φαίνεται ὅτι πάντα σοῦ ἀπαντῶ· γιὰ κομμάτια μιλῶ κάθε φορὰ ποὺ εὐκαιρῶ νὰ διαβάζω·) *Νίκον Π. Βαρέλλαν* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ· ὄχι, σ' αὐτὸ τὸν Δικηγορισμὸ ἡ ἡλικία δὲν χρειάζεται, ἀλλὰ τί χάνεις νὰ τὴ σημειώνῃς πάντα;) *Πεταχτὸ Ναυτάκι* (πολὺν καιρὸ εἶχες νὰ μοῦ γράψῃς· χαίρω ποὺ περνᾶς τόσο καλὰ στὴ Μύκονο κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃς κάπως συχνότερα·) *Χρυσόπτερον Ἐλπίδα* (χαίρω πολὺ κι' εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα· πέρασα ὁ πονοκέφαλος;) *Ε. Μπάλμπη* (τὸ γράμμα σου ὡραιότατο· νὰ μοῦ γράφεις χωρὶς κανένα δισταγμό, κανένα φόβο· μόνο ποὺ γιὰ νὰ σοῦ ἀπαντῶ τακτικά, πρέπει νὰ ἔχεις καὶ ψευδώνυμο·) *Μεσημβρινὸν Ἀστέρα* (χαίρω πολὺ γιὰ ὅλ' αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις· καλὸ καὶ τὸ Π. Πνεῦμα, δὲν ξέρω ὅμως ἂν καὶ πότε θὰ κληρωθῇ·) *Κένταυρον* (μὲ πολὺ ἐνδιαφέρο διάβασα τὴν ὡραία περιγραφὴ τοῦ ταξιδιοῦ σου·) *Ἀράκναν* (μὲ μεγάλη μου χαρὰ! θὰ εἶδες βέβαια τὴν ἔγκριση τοῦ ψευδωνύμου ποὺ προηγούμε σ' γράφε μου·) *Σκλάβαν Βασίλισσαν* (ὁ κ. Ξ. σ' εὐχαριστεῖ καθὼς καὶ τὸ μπραβὸ σου· χαιρετισμοὺς·) *Νάρκισσον* (τὰ ἔλαβε ὅλα· ὄχι, αὐτὸ δὲν ἐπιτρέπεται· ἔλαβε τὸ γράμμα σου κι' ὁ κ. Ξ. ποὺ θὰ σὲ ἱκανοποιήσῃ μόλις λάβῃ καιρό·) *Ἑλληνικὸν Ἰδεῶδες* (δεκτές· γιὰ τἄλλα στὸ ἐρχόμενο·) *Σπ. Κ. Γραμμένον* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, ἔστειλα·) *Βάρναν τοῦ Κανάρη* (δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πῶ ἐγὼ· ἂν θέλῃς, ζήτησε μὲ μιὰ Μ. Ἀγγελία·) *Διγενῆ Ἀκρίταν* (χαίρω πολὺ γιὰ τὸ κομμάτι σου δὲν θυμοῦμαι, περίμενε·) *Ἑλληνικὴν Δόξαν* (ἐλήφθη·) *Ἀέλλαν, Σκανδαλιάραν, Μ. Ἐφευρέτην* κτλ. κτλ.

Γλυκὺ Χαμόγελο. Ἀλέκον Λ. Θεοδοσιάδην, Ἐδστρ. Παξινόν, Κ. Π. Φιωτάκην, Πανταχοῦ Παρόν, (ἔστειλα·)

Εἰς Ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *29 Αὐγούστου*, θὰ παντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

(ΑΡΧΗ τοῦ νέου 229 Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι 4 Νοεμβρίου.)

619. Συλλαβόγριφος

Τὸ πρῶτο ἀντωνυμία,
Τὸ δεύτερο μιὰ νότα.
Τὰ δυὸ μαζὶ νησάκι,
Ποιὸ τώρα, τρέχα ρώτα.

Γαλάζιος Οὐρανός

620. Στοιχειόγριφος

Κι' ἐγὼ νῆσος στὸ Αἰγαῖο·
Μ' ἂν μοῦ κόψῃς τὸ λαιμό,
Νησὶ ἄλλο, πιὸ σπουδαῖο,
Θὰ προβάλῃ στὸ λεπτό.

Ἀθαν. Ε. Μίχας

621. Λογοπαικτικὸς Μεταγραμματισμὸς

Τύραννος ἤτανε σκληρός,
Ὅταν στὰ πόδια του εἶχε σᾶς.
Μὰ ἤρθε κόπότε καιρὸς
Ποὺ ἐκουτσάθηκε ὁ πασᾶς
Κι' οἱ ἄνθρωποι τοῦ παλατιοῦ
Στὴ θέση τους στὸν βάλανε,
Τὸν κάνανε τοῦ ἁλατιοῦ
Καὶ κάτσαν καὶ τὸν φάγανε.

Μυρτώ

622. Δημῶδες Αἴνιγμα

Αὐτὸ νὰ βρῇς· Ποιὸς πέθανε
Δίχως νὰ γεννηθῇ;
Καὶ πάλι: ποιὸς γεννήθηκε
Μὰ δίχως νὰ πεθάνῃ;

Δημοσθ. Μιράγγελης

623. Ἀστὴρ

* * * Ὀριζοντίως χῶ-
* * * ρα τῆς Ἑλλάδος
* * * καθέτως νῆσος τοῦ
* * * Ω * * * Αἰγαίου· διαγωνί-
* * * ως χημικὴ οὐσία
* * * καὶ λευκὸν ὀρυ-
* * * κτόν.

Βυζαντινὸ Ἄστρο

624. Κρυπτογραφικὸν

1 2 3 4 5 6 7 8 = Ποταμὸς
2 4 7 8 8 2 8 = Πόλις τ. Ρωσσίας
3 7 6 2 8 = Μέγας ποταμὸς
4 5 6 1 5 = Κράτος τῆς Εὐρ.
5 3 6 1 2 6 = Ζῶον
6 7 8 8 5 = Ψτηνὸν
7 8 5 1 5 8 = Προφήτης
8 1 6 5 = Ὄρος

Ντόριαν

625 - 629. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

βάρος, ἄλγος, νάμα, μηρός, ὄρος

Μορτάκι

614. Ἀκροστιχὶς ἐκ Συνωνύμων.

Νὰ εὑρεθοῦν συνώνυμα τῶν κάτωθι λέξεων τοιαῦτα, ὥστε μὲ τὰ ἀρχικά των νὰ σχηματίζεται Ἥρως τοῦ 1821:

Δικάζω, σωστός, τέμενος, μισῶ, ἀκάθαρτος, παλληκαράς, ἑταῖρος,

Χρυσάκανθον

631. Φωνηεντόλιπον

μχ - πρ - ποτς - κ - πτρδς

Ἀρίων

632. Γρῖφος

Μαΐος		τελ		ε	
Ἰούνιος	τελ		τελ	ε	ε
Ἰούλιος		ὡς		σοθ	τέ.
	τελ		τελ	ε	ε
Ο		τελ		ε	

Μενέλαος Ι. Ταφλαμπᾶς

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

633. Kryptogramme

1 2 3 3 4 3 4 5 6 7 8 = Animal
2 4 3 3 8 = Ville de Palestine
3 4 7 7 8 = Fruit
4 2 8 = Oiseau
5 1 8 = Arbrisseau
6 7 8 = Immortel
7 4 5 5 8 = Terre
8 3 8 8 = Arme

Ἀεθαλής

634. Énigme

Qu'est-ce que l'on voit une fois dans une minute, deux fois dans un moment, et que l'on ne pourrait cependant voir dans cent ans?

Λατάνια

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 25

371. Θεσσαλονίκη (θές, ἄλλο, νοῖκι.)—372. Ἀραχθος (χαρά, ἄραχ. θώς.)—373. Τῆνος - Τῆλος.—374. Ἰὸς - Ἴος.—375.

ΑΤΛΑΣΗΠΙΑΑΡΩΝΙΟΒΗΓΟΥΝ
Η Ο Ο Υ Ρ
Τ Τ Υ Ι Α Μ
ΙΘΩΜΗΜΕΡΑΛΣΟΣΜΙΛΗΡΩΟΝ

376. ΝΕΑΠΟΛΙΣ (Ἐλπίς, Αἴας, Πάν, Ὅπλον, Λάϊος, Ἴλιον, Σινᾶ.)—377-381. Διὰ τοῦ Μ: *τρέμω, ὅμως, θῦμα, μέλος, ἐμός.*—382. ΑΙΣΑ - ΑΣΙΑ (ΑΘΗνΑ, διότι, ΚΥρΟΣ, ΑΪτνΑ.)—383. Τὸ γινάτι βγάζει μάτι. 384. *Μὴ ἐπιθύμει ἀδύνατα* (μὶ ἐπὶ θῇ μὶ, ἀ δεινὰ τά.)

385. S N E U
I I U O
B K G R
A E E A I R C E
P P E N
O F C A
S A E N

386. Tel maître, tel valet.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλᾶ στοιχεῖα δρ. 6 (τὸ ἐλάχιστον τίμημα.) Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ παχεῖα δὲ στοιχεῖα λεπτὰ 70 καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. 1.

Ὁ χωρισὸς στίχος δρ. 3.

Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

(ΚΣΤ'—583)

Ὅσους κι' ὅσες γιὰ τὴ γιορτή μου μ' εὐχήθηκαν, θερμὰ τοὺς εὐχαριστῶ.

Μαρίκα Δημητριάδου

(ΚΣΤ'—584)

Ἀλαφρο (μυκλὴ) ἐκκίνητη, λὲς νἄναι ἀρώστειες τὸ σταμπάρισμα καὶ ἡ ἀτονία; Ἐστάσο ἔχουμε . . . πλατύγυρο κίλο!

Πανταχοῦ Παρὼν

(ΚΣΤ'—585)

Κυρία Γαλλίς, διπλωματοῦχος καθηγήτρια τῆς Γαλλικῆς, παραδίδει μαθήματα εἰς οἰκογένειες καὶ δεσποινίδες 9-12 π. μ. Ἐκμάθησις ἀρίστη, ἀσφαλής καὶ σύντομος. Συνισταται θερμῶς καὶ παρ' ἡμῶν. Δ/σις: R. D. poste restante étrangère, Ἀθήνας.

(ΚΣΤ'—586)

Ἡ Μάγισσα, φεύγοντας ἀπ' τὰ Γιάννινα, στέλνει στὶς φίλες της ποὺ ἄφιαε ἐκεῖ, θερμὲς εὐχαριστίες, μαζὶ μὲ τὴν ἀγάπη της ὅλη. Ἡ σύστασή της εἶναι τώρα: Ρόζα Ρούσσου, Βαθὺ - Σάμου.

(ΚΣΤ'—587)

"ΑΘΗΝΑ·ΙΚΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ,, Βασίλισσα στὶς Παπαροῦνες, Ἡλιογέννητη, Ἀγνὴ Ψυχούλα, Σκανδαλιάρα, Ἀρτέμις, γιὰ τὶς τόσο ὄμορφες ἀπαντήσεις σας θερμὰ σᾶς εὐχαριστοῦμε.

(ΚΣΤ'—588)

ΚΟΡΙΤΣΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ "ΕΥΑ,,

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΡΤΩΝ. ΒΡΑΒΕΙΑ πέντε βιβλία Ἑλλήνων συγγραφέων. Προθεσμία δίμηνη. Δ/σις: Πηνέλοπε Ζαντέ, Δίβρην Λαμπείας· ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΕΣ, ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ, ἀπ' ὅλους σας περιμένουμε μιὰ κάρτα.

(ΚΣΤ'—589)

Λείλα Χανούμ, Ροδαλὴ Αὐγούλα, Λαστάνια, γιατὶ δὲ γράφετε;

Μιμόζα

(ΚΣΤ'—590)

Παιδί μου Ἀρχιδιαβολάκι, ἐσὺ εἶσαι εὐφυΐα! Ποῦ κρεβόσουν τόσον καιρό;!

Μιμόζα

(ΚΣΤ'—591)

Ὅσοι μοῦ πρότειναν ὁποιαδήποτε ἀνταλλαγή, ἂς στείλουν στὴ διεύθυνση (ΚΣΤ'—505).

Μιμόζα

(ΚΣΤ'—592)

ΓΙΟΥ-ΓΙΟΥ, τὸ γραμματάκι σου, μοῦ ἔφερε ἀμέτρητη χαρά. Δικό μου ἔστειλα.

Γελασίνα

(ΚΣΤ'—593)

Σένια, Μ. Μ. ἔστειλα· περιμένω δικό σου.

Ναυάτα, Μέλισσα, Μ. Μ. ἔλαβα· ἀλληλογραφοῦμε; Δ/σις: (ΚΣΤ'—547).

Τζοκόντα

Νέος Τιμοκατάλογος

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς *Α' Περιόδου* (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς πέντε: 7ος, 12ος, 14ος, 18ος καὶ 19ος. Ἕκαστος τόμος δρ. *25*, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δραχ. *28,50* διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δραχ. *33* διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς *Β' Περιόδου* (1894—1925) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 32 ἐν ὅλῳ. Ἕκαστος τόμος ἄρραφος δρ. *80* καὶ δεμένος δρ. *85*. Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δραχ. *5* ὁ ἄρραφος καὶ δρ. *15* ὁ δεμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. *18* εἴτε ἄρραφος εἴτε δεμένος.

ΤΥΠΟΙΣ ΞΕΝ. Ε. ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ 10, ΑΘΗΝΑΙ